อานุภาพธรรมกาย

อิทธิปาฏิหาริย์ และ อานุภาพธรรมกาย
มีจริงอย่างไร

โดย พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

...จิตของผู้ที่เข้าถึงและเป็นธาตุธรรมฝ่ายบุญกุศลเพียงนี้ ย่อมเกิดวิชชา และอภิญญาได้ดีโดยธรรมชาติ และเมื่อกระดิกจิต หรืออธิษฐานจิตเพื่อสิ่งใดๆ ในทางที่ชอบ ย่อมเกิดขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ ด้วยบุญนั้นจึงชื่อว่าบุญญฤทธิ์ ผู้ที่ตั้งใจประกอบแต่ความดีด้วยสัมมาทิฏฐิ และแก่กล้ายิ่งๆ ขึ้นไปเป็นบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมี จนเต็มส่วนที่ตั้งความปรารถนาบรรลุมรรคผลนิพพานไว้ในระดับใด ก็ยิ่งสามารถประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชา เป็นบุญญฤทธิ์ คือ ความสำเร็จด้วยอำนาจของบุญให้ปรากฏผลสำเร็จเป็นที่น่าอัศจรรย์ อันปราศจากโทษได้มากเพียงนั้น...

อิทธิปาฏิหาริย์ นั้น มีได้ เป็นจริงได้ ถ้าหากผู้กระทำสามารถประกอบเหตุปัจจัยให้เป็น**วิชชา** คือความเห็นแจ้งรู้แจ้ง หรือ**อภิญญา** ความรู้ความสามารถพิเศษ อันให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์นั้นได้สำเร็จ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เคยตรัสแก่เกวัฏฏคหบดีว่า

> "เกวัฏฏะ นี่ปาฏิหาริย์ ๓ อย่างที่เราได้ทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งเอง แล้วประกาศให้ผู้อื่นได้รู้ ๓ อย่างอะไรเล่า ? ๓ อย่าง คือ
>
> **อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทสนาปาฏิหาริย์** และ **อนุสาสนีปาฏิหาริย์**"[๑]

และพระพุทธองค์ได้เคยตรัสแก่สังคารวพราหมณ์ ณ ที่แห่งหนึ่ง อีกว่า

> "พราหมณ์ ปาฏิหาริย์ ๓ อย่างมีอยู่ ๓ อย่างอะไรบ้าง ? คือ
>
> **อิทธิปาฏิหาริย์ อาเทสนาปาฏิหาริย์ อนุสาสนีปาฏิหาริย์"**

พราหมณ์ทูลถามต่อไปว่า "ข้าแต่พระโคดมผู้เจริญ เว้นพระโคดมเสีย ภิกษุอื่นสักรูปหนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ประกอบด้วยปาฏิหาริย์ ๓ นี้ มีอยู่หรือ?"

พระพุทธองค์ได้ตรัสตอบว่า "พราหมณ์ **มี** มิใช่หนึ่งร้อย มิใช่สองร้อย มิใช่สามร้อย มิใช่สี่ร้อย มิใช่ห้าร้อย มีมากกว่านั้นอีก ที่ประกอบด้วยปาฏิหาริย์ ๓ อย่างนี้"

พราหมณ์ทูลถามต่อไปว่า "ข้าแต่พระโคดมผู้เจริญ ก็เดี๋ยวนี้ภิกษุเหล่านี้อยู่ที่ไหนเล่า ?"

พระพุทธองค์ได้ทรงตอบว่า "พราหมณ์ อยู่ในหมู่ภิกษุสงฆ์นี้เอง"[๒]

"อิทธิปาฏิหาริย์" นี้เป็นพระพุทธภาษิตจากพระโอษฐ์ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า มีได้ เป็นได้ แต่เพื่อความเข้าใจดี จึงใคร่ขอนำท่านผู้อ่านมาทำความเข้าใจในความหมายของคำว่า **"อิทธิปาฏิหาริย์"** และคำอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันหรือคล้ายคลึงกัน แล้วจึงมาทำความเข้าใจต่อไปในเหตุให้เกิดปาฏิหาริย์ และผลของปาฏิหาริย์ ทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษ ซึ่งพระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้ว่า ปาฏิหาริย์นี้ไม่ทรงยกย่อง ปาฏิหาริย์นี้ไม่ทรงโปรดให้แสดง

๑. ความหมายของคำว่า "ปาฏิหาริย์" และคำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่คล้ายกัน

---

[๑] พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๙, ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค, ข้อ ๓๓๙, หน้า ๒๗๓-๒๗๔

[๒] พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๒๐ อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต, ข้อ ๕๐๐, หน้า ๒๑๗-๒๒๑

๑.๑ อิทธิปาฏิหาริย์

ปาฏิหาริย์คือฤทธิ์ การแสดงฤทธิ์ต่างๆ ได้เป็นอัศจรรย์ คำว่า **ปาฏิหาริย์** หมายถึง การกระทำที่ให้เห็นเป็นอัศจรรย์, การกระทำที่ให้บังเกิดผลเป็นอัศจรรย์ ส่วนคำว่า **อิทธิ** หรือ **ฤทธิ์** นั้น หมายถึง อำนาจ ศักดิ์สิทธิ์, อำนาจที่บันดาลผลสำเร็จ, ความสำเร็จ, ความเจริญงอกงาม

อิทธิปาฏิหาริย์ จัดเป็นหนึ่งใน**วิชชา** คือความเห็นแจ้ง ความรู้แจ้ง ความรู้วิเศษ ๘ ประการ และ **อภิญญา** คือ ความรู้ยิ่ง, ความรู้เจาะตรง ยิ่งยวด, ความรู้ชั้นสูง, ความสามารถพิเศษ ๖ ประการ **วิชชา ๘ ประการนั้น**[๑] **ครอบคลุมถึงอภิญญา ๖ ประการ**[๒] **นั้นด้วย** กล่าวคือ

(๑) **วิปัสสนาวิชชา** ญาณอันนับเนื่องเข้าในวิปัสสนา กล่าวคือ ปัญญารู้แจ้งในสภาวะของธรรมชาติที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่งว่าเป็นอนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา อย่างไร

(๒) **มโนมยิทธิ** คือ ความสำเร็จทางใจ

(๓) **อิทธิวิธี** การแสดงฤทธิ์ได้ (อิทธิปาฏิหาริย์ สงเคราะห์เข้าอยู่ในวิชชานี้)

(๔) **ทิพพโสต** หูทิพย์

(๕) **เจโตปริยญาณ** ความหยั่งรู้กำหนดใจผู้อื่น กล่าวคือ รู้ใจผู้อื่น (อาเทสนาปาฏิหาริย์ สงเคราะห์เข้าในวิชชานี้)

(๖) **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** การระลึกชาติได้

(๗) **ทิพพจักขุ** ตาทิพย์

(๘) **อาสวักขยญาณ** ปรีชาญาณหยั่งรู้การทำอาสวกิเลสให้สิ้นไป

ในวิชชาทั้ง ๘ ประการนี้ ตั้งแต่ข้อ (๒) ถึงข้อ (๗) ชื่อว่า **โลกิยอภิญญา ๖** เฉพาะข้อ (๘) ท่านจัดเป็น **โลกุตตรอภิญญา**

ตั้งแต่ข้อ (๑) ถึงข้อ (๗) จัดเป็น**โลกิยวิชชา** ซึ่งเป็นอุปการะต่อ**โลกุตตรวิชชา** (ความรู้พิเศษให้พ้นโลกได้) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **"วิปัสสนาวิชชา"** (ญาณอันนับเนื่องในวิปัสสนา) เป็นโลกิยวิชชาขั้นพื้นฐาน อันช่วยให้ **"โลกุตตรปัญญา"** คือ ปัญญารู้แจ้งในพระอริยสัจจธรรม กล่าวคือ ทุกขสัจ, สมุทัยสัจ, นิโรธสัจ และมรรคสัจ **เกิดและเจริญขึ้น** ให้สามารถปหานสัญโญชน์ให้สิ้นไป และได้บรรลุมรรคผลนิพพานตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้

เฉพาะวิชชาที่ ๘ ปรีชาญาณหยั่งรู้ในการทำอาสวกิเลสให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ เป็นพระอรหันต-ขีณาสพต่อไป จัดเป็น**โลกุตตรวิชชา** หรือ **โลกุตตร-อภิญญา** คือ เป็นความรู้ความสามารถพิเศษ ช่วยให้บรรลุมรรคผล นิพพาน นั่นเอง

---

[๑] พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๙, ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค, ข้อ ๑๓๑-๑๓๘, หน้า ๑๐๑-๑๑๒
[๒] พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๑๑, ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค, ข้อ ๔๓๑, หน้า ๓๐๗-๓๑๐

วิชชา ๘ และ **อภิญญา ๖** นี้ ต่างเป็นเหตุปัจจัยและอุปการะเกื้อหนุนกันและกันอีกด้วย อย่างเช่น **พระมหาโพธิสัตว์เจ้า** เมื่อก่อนแต่จะตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ เป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ในคืนวันที่จะตรัสรู้นั้น พระมหาโพธิสัตว์เจ้าได้ทรงเจริญภาวนาสมาธิถึงจตุตถฌานจนพระหทัยสงัดจากกิเลสนิวรณ์ อ่อนโยนควรแก่งานแล้ว จึงน้อมไปเพื่อ **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** ระลึกชาติของพระองค์เองและของผู้อื่นหรือสัตว์อื่น ถอยหลังออกไป นับภพนับชาติไม่ถ้วน ก็ได้ทรงพบว่า พระองค์เองก็ดี สัตว์โลกอื่นๆ ก็ดี ตราบใดที่ยังไม่บรรลุพระอรหัตตผล ต่างก็ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในภพน้อยภพใหญ่ทั้งหลาย เป็นสุขบ้าง เป็นทุกข์บ้าง หมุนเวียนเปลี่ยนไปตามเครื่องล่อเครื่องหลงไม่มีที่สิ้นสุด นี้จัดเป็นการบรรลุ **วิชชาที่ ๑** ในยามต้นแห่งราตรี

ครั้นถึงยามกลางแห่งราตรี พระมหาโพธิสัตว์เจ้าก็ทรงบรรลุ**วิชชาที่ ๒** กล่าวคือ เมื่อทรงเจริญภาวนาสมาธิถึงจตุตถฌาน อันให้จิตสงัดจากกิเลสนิวรณ์ เป็นจิตที่อ่อนโยน ควรแก่งานแล้ว ก็น้อมไปเพื่อ**จุตูปปาตญาณ** ด้วยทิพพโสตและทิพพจักษุอภิญญา ตรวจดูบุพพกรรมของสัตว์โลกทั้งหลายที่เป็นไปตามกรรม สุขบ้าง ทุกข์บ้าง และได้ทรงหยั่งรู้เห็นว่าสัตว์ทำกรรมดีบ้าง กรรมชั่วบ้าง อย่างนั้นๆ จะได้รับผลกรรมอย่างนั้นๆ จึงได้ทรงเกิด

ธรรมสังเวช สลดจิตคิดเบื่อหน่ายในการครองขันธ์ (ขันธ์ ๕) เพราะทรงเห็นโทษภัยของสังสารจักรอันไม่มีสิ้นสุดนี้

จึงได้ทรงพิจารณาสืบสาวหาเหตุปัจจัยแห่งความทุกข์ และโทษภัยทั้งหลายเหล่านี้ ได้ทรงเห็นเหตุในเหตุต่างๆ จนถึงต้นๆ เหตุของความทุกข์ของสัตว์โลกทั้งหลายว่า มีความสัมพันธ์ต่อกันให้เกิดความทุกข์ได้อย่างไร ชื่อว่าการพิจารณา **ปฏิจจสมุปบาทธรรม** และทรงเห็นแจ้งในอริยสัจ ๔ แล้วทรงน้อมไปเพื่อ **อาสวักขยญาณ** คือ **ปรีชาญาณหยั่งรู้วิธีทำอาสวกิเลสให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ** นับเป็น **วิชชาที่ ๓** เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ คือ ทั้งได้เห็นแจ้งและทั้งรู้แจ้งในพระอริยสัจ ๔ และธรรมอย่างอื่นหมด (ทั้งสังขตธาตุ สังขตธรรม และอสังขตธาตุ อสังขตธรรม) อย่างทะลุปรุโปร่ง พร้อมด้วย **วิชชา อภิญญา** และ**ญาณ** อันเป็นธรรมเครื่องโปรดสัตว์อย่างบริสุทธิ์ และสมบูรณ์ทุกอย่าง ชื่อว่าพระพุทธองค์ได้ทรงบรรลุ**พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ** ในยามปลายแห่งราตรีนั้นเอง[๑]

---

[๑]พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๔, วินัยปิฎก มหาวิภังค์, ข้อ ๓, หน้า ๖-๙ และ พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๑๑, ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค, ข้อ ๒๒๘, หน้า ๒๓๒.

อาสวักขยญาณนั้น จึงเป็น **วิชชาที่ ๓** เป็นโลกุตตรวิชชา อันเป็นธรรมเครื่องให้บรรลุมรรค ผล นิพพาน ด้วยประการฉะนี้

ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ จุตูปปาตญาณ และ **อาสวักขยญาณ** จึงชื่อว่า **"วิชชา ๓"**

๑.๒ อาเทสนาปาฏิหาริย์

คือ การรู้วาระจิตของผู้อื่น หรือทายใจผู้อื่นได้

๑.๓ อนุสาสนีปาฏิหาริย์

ปาฏิหาริย์คืออนุสาสนี คำสอนเป็นจริง สอนให้เห็นจริง นำไปปฏิบัติได้ผลสมจริงเป็นอัศจรรย์ กล่าวคือ คำสอนที่เป็นสัจจธรรม อันให้ผู้อื่นรู้แจ้งเห็นจริงในพระสัทธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ หรือให้นำไปปฏิบัติได้ผลสมจริง ซึ่งจัดเป็นอภิญญา คือ ความรู้ยิ่งความสามารถพิเศษ หรือวิชชา คือความเห็นแจ้งรู้แจ้ง รู้วิเศษ ที่สำคัญ อันช่วยในการชี้แนะสั่งสอนอบรมกล่อมเกลาจิตใจทั้งของตนเอง และของผู้อื่นให้เข้าถึงพระรัตนตรัย ให้รู้แจ้งในพระสัจจธรรม เพื่อกำจัดกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน เหตุแห่งทุกข์ทั้งหลาย และได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวง

อนุสาสนีปาฏิหาริย์ นี้เอง ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดงไว้ว่า

"บางท่านย่อมพร่ำสอนอย่างนี้ว่า จงตรึกอย่างนี้ อย่าตรึกอย่างนั้น จงมนสิการ (ทำไว้ในใจ) อย่างนี้ อย่ามนสิการอย่างนี้ จงละสิ่งนั้น จงเข้าถึงสิ่งนี้อยู่เถิด"[๑]

เฉพาะในเกวัฏฏสูตร ทีฆนิกาย อธิบายเพิ่มเติมโดยยกเอาการที่พระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติในโลก แล้วทรงสั่งสอนธรรม ทำให้คนมีศรัทธาออกบวช บำเพ็ญศีล สำรวมอินทรีย์ มีสติสัมปชัญญะ สันโดษ เจริญฌาน บรรลุอภิญญาทั้ง ๖ และจบลงด้วย **อาสวักขยญาณ** เป็น **พระอรหันตขีณาสพ** ว่า การสอนได้สำเร็จผลอย่างนั้นๆ ล้วนแต่เป็นอนุสาสนีปาฏิหาริย์

วิชชา หรือ **อภิญญา** เช่นนี้ ย่อมมีผู้สามารถทำได้มีได้ เป็นได้หลายระดับคุณธรรม ผู้ที่ประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชาหรืออภิญญาได้หลายอย่าง และยิ่งบริสุทธิ์ก็ยิ่งช่วยส่งเสริม**อนุสาสนีปาฏิหาริย์**ให้สูงขึ้นแก่กล้าขึ้นได้มาก

[๑]พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๙, ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค, ข้อ ๓๔๑, หน้า ๒๗๖.

ในระดับปุถุชนผู้ตั้งใจปฏิบัติธรรมด้วยอิทธิบาทธรรม ขึ้นไปถึงพระอริยบุคคลในชั้นต้นๆ ก็อาจจะทรงอภิญญาหรือวิชชาได้หลายอย่าง เช่น **ทิพพโสต, ทิพพจักขุ, มโนมยิทธิ, อาเทสนาปาฏิหาริย์** หรือ **เจโตปริยญาณ** แต่มีมาก มีน้อย มีหยาบ มีละเอียด ยิ่งกว่ากัน ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้

พระอริยเจ้าตั้งแต่ชั้นพระอนาคามีขึ้นไป (ยกเว้นพระอรหันต์ประเภทสุกขวิปัสสกะ) ส่วนมากจะถึงพร้อมด้วยวิชชาและอภิญญาหลายอย่างประกอบกันยิ่งกว่าและบริสุทธิ์กว่าพระอริยเจ้าระดับต้นๆ ที่กล่าวมาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความบรรลุ **จตุปฏิสัมภิทา** อันได้แก่

๑. **อัตถปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในผลอันเกิดแต่เหตุ

๒. **ธรรมปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในเหตุที่ให้เกิดผล

๓. **นิรุตติปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในภาษาอันเป็นบัญญัติ แห่งปฏิสัมภิทาทั้ง ๒

๔. **ปฏิภาณปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในปฏิภาณ กล่าวคือ มีปัญญา ว่องไว เฉียบแหลม ไหวพริบดี ในการโต้ตอบปฏิสัมภิทาทั้ง ๓ ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและชัดแจ้ง อนุสาสนีปาฏิหาริย์ของท่านก็ยิ่งบริสุทธิ์และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงอภิญญาและวิชชาที่บริสุทธิ์ครบถ้วนทุกประการ พร้อมด้วยญาณอันเป็นธรรมเครื่องช่วยโปรดสัตว์ ได้แก่ **"อาสยานุสยญาณ"** คือ **ปรีชาหยั่งรู้อัธยาศัยของสัตว์** (ทั้งมนุษย์และอมนุษย์) ทั้งหลายโดยตลอดว่ามีอัธยาศัยดี เลว ประณีต หยาบ ละเอียด ต่างกันอย่างไร และ **"อินทริยปโรปริยัตติญาณ"** คือ ปรีชาหยั่งรู้อินทรีย์ คือธรรมที่เป็นใหญ่ในกิจของตน ของสัตว์ทั้งหลาย ได้แก่ สัทธินทรีย์, วิริยินทรีย์, สตินทรีย์, สมาธินทรีย์ และปัญญินทรีย์ ว่าแก่กล้าหรือยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงใด จึงยิ่ง**เป็นผู้ทรงอนุสาสนีปาฏิหาริย์อย่างบริสุทธิ์และสมบูรณ์ที่สุด เต็มฐานะบรมครูของเหล่ามนุษย์และเทวดา มาร พรหมทั้งหลาย**

ส่วน**พระโพธิสัตว์** ผู้ปรารถนาพุทธภูมิ และกำลังบำเพ็ญพุทธการกธรรม คือ ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า หรือกำลังบำเพ็ญอธิการ คือ การบำเพ็ญบารมีต่างๆ ย่อมเจริญอนุสาสนีปาฏิหาริย์ได้ตามระดับภูมิธรรมที่ท่านปฏิบัติได้ อันเทียบกับภูมิธรรมของพระอริยเจ้าในระดับต่างๆ นั้นเอง และบางท่านที่บำเพ็ญอธิการมาแก่กล้ามากแล้วก็ยิ่งทรง**อนุสาสนีปาฏิหาริย์มากสมควรแก่ภูมิธรรม และบารมีของท่านเหมือนกัน**

"อนุสาสนีปาฏิหาริย์" นี้เองที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงยกย่องว่าประเสริฐกว่า ประณีตกว่า ทรงคุณค่ากว่าปาฏิหาริย์ทั้ง ๒ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะอนุสาสนีปาฏิหาริย์เป็นธรรมเครื่องช่วยทั้งตนเองและผู้อื่น ให้รู้จักกระทำตนให้เป็นที่พึ่งแห่งตน เพื่อความ

เป็นอิสระ คือ หลุดพ้นจากสัญโญชน์กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลก และให้สามารถพ้นทุกข์ได้จริง

ยังมีคำอื่นๆ ที่มีความหมายคล้ายหรือเกี่ยวเนื่องกันกับอิทธิปาฏิหาริย์อีก เช่น

๑.๔ มโนมยิทธิ

คือ อำนาจศักดิ์สิทธิ์ หรือ ความสำเร็จทางใจ

ข้อแตกต่างระหว่าง อิทธิปาฏิหาริย์ กับ **มโนมยิทธิ** ก็คือ **อิทธิปาฏิหาริย์** นั้นเป็นปรากฏการณ์อันน่าอัศจรรย์ที่ปรากฏออกมา ณ ภายนอก ให้ผู้อื่นรู้เห็นได้ด้วย อย่างเช่น การเกณฑ์และการเก็บหรือละลายเมฆ หมอก ลม พายุ ฝน ลูกเห็บ และหิมะ การทำฟ้าคะนอง การเหาะเหินเดินอากาศ หรือเดินบนผิวน้ำ (ถ้าให้ผู้อื่นเห็นด้วย) หรือการปาฏิหาริย์กายหลายๆ กาย ให้ผู้อื่นเห็นได้ เป็นต้น

ส่วน **มโนมยิทธิ** เป็นปรากฏการณ์อันน่าอัศจรรย์ที่ปรากฏขึ้นเฉพาะภายใน กล่าวคือ ผู้ทำเป็นผู้รู้เห็นเอง หรือมีแต่เฉพาะผู้ทรงคุณธรรมระดับเดียวกัน หรือเหนือกว่า จึงจะรู้เห็นได้ ณ ภายใน หรือด้วยใจ เช่น การใช้ทิพพจักษุตรวจดูวาระจิตของผู้อื่น หรืออธิษฐานจิตไปดูนรกสวรรค์ ซึ่งเป็นการรู้เองเห็นเอง เป็นต้น

ปรากฏการณ์บางอย่างก็เป็นทั้ง **อิทธิปาฏิหาริย์** และ **มโนมยิทธิ** เช่น การใช้วลาหกเทพ หรือวิรุณเทพหรือนาค ให้ช่วยเกณฑ์เมฆ หรือช่วยทำฟ้าคะนอง การไต่ถามข่าวทางไกลจากเทพยดา หรือการทำวิชชา "เก็บ" เหตุวิบัติ ภัยพิบัติ ภัยสงคราม ภัยธรรมชาติ หรือแก้โรคต่างๆ เป็นต้น

การใช้พุทธจักษุของพระธรรมกาย ไปรู้เห็นสภาวะความเป็นไปในอายตนะนิพพาน ไม่จัดเป็นมโนมยิทธิโดยนัยนี้ เพราะพุทธจักษุเป็นคุณธรรมระดับโลกุตตระ คือ **เหนือโลก** หรือ**พ้นโลก** (แม้เพียงชั่วคราวด้วยสามารถแห่งวิขัมภนวิมุต) อันเป็นผลญาณของผู้ปฏิบัติธรรมที่ได้ถึงธรรมกาย หรือได้โคตรภูญาณมีนิพพานเป็นอารมณ์ หรือได้ผ่านโคตรภูญาณ ก้าวล่วงข้ามโคตรปุถุชน ด้วยมรรคจิตและมรรคปัญญาปหานสัญโญชน์กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน เป็นพระอริยบุคคล ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้แล้ว

ข้อที่คล้ายกันของ อิทธิปาฏิหาริย์ กับ มโนมยิทธิ ได้แก่

๑. ต่างก็เป็นวิชชาหรืออภิญญาระดับโลกิยะด้วยกัน ซึ่งอาจเกิดมีได้ ทำได้ เป็นได้ ถ้าผู้ประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชานั้น ประกอบเหตุปัจจัยได้ถูกส่วน เป็นวิชชาหรือ อภิญญาที่จะให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ หรือมโนมยิทธินั้นได้สำเร็จ กล่าวคือ

ถ้าประกอบเหตุปัจจัยได้คุณภาพ และมีกำลังพอให้เกิดได้ ปาฏิหาริย์ก็เกิด ถ้าเหตุปัจจัยที่ประกอบขึ้นเป็นวิชชาหรืออภิญญานั้นผิดสูตร ไม่ถูกส่วน ไม่ได้คุณภาพ หรือมีกำลังไม่พอที่จะเกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้

ปาฏิหาริย์นั้นก็ไม่เกิด

คุณธรรมในระดับโลกิยธรรมเช่นนี้เกิดขึ้นไม่แน่นอน เป็นไปตามระดับภูมิธรรม และวิชชา หรืออภิญญาที่ปฏิบัติได้ คุณธรรมดังกล่าวนี้ จึงมีได้และก็เสื่อมได้ เช่น ในยามที่เจ็บไข้ได้ป่วย หรือ มีธุรกิจการงานมาก อันทำให้ระดับสมาธิเสื่อมลง หรือปล่อยให้กิเลสฟุ้งมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับปุถุชนผู้ยังขาดสติสัมปชัญญะ ด้วยปัญญาอันเห็นชอบ และขาดความสังวรระวัง ได้แก่ อินทรีย์สังวร ศีลสังวร และญาณสังวร อันเป็นธรรมเป็นเครื่องรักษากาย วาจา และใจ

๒. ทั้ง **อิทธิปาฏิหาริย์** และ **มโนมยิทธิ** ต่างก็ต้องกระทำที่ **"ใจ"** ที่เป็นสมาธิดีพอสมควรแล้ว ด้วยกันทั้งนั้น

๓. ผู้ที่ทำได้แสดงได้ มีตั้งแต่ระดับพระอริยเจ้าลงไปถึงปุถุชน และแม้คนนอกพระพุทธศาสนา อย่างเช่น ฤาษีชีไพรก็มีทำได้แสดงได้ และมีทำได้แสดงได้ตั้งแต่ก่อนพุทธกาลเสียด้วยซ้ำไป

๔. ความจริงปาฏิหาริย์ทั้ง ๒ อย่างนี้ ต่างก็เป็นธรรมเครื่องส่งเสริมคุณสมบัติของผู้ทรงคุณธรรมนี้ เช่นเดียวกันกับทรัพย์สินเงินทองข้าวของเครื่องใช้ไม้สอย หรือเครื่องอำนวยความสะดวกทั้งหลาย ให้เป็นผู้มีคุณสมบัติดีเหนือผู้อื่น แต่ก็เป็นคุณสมบัติที่ประกอบด้วยเหตุปัจจัยปรุงแต่ง ได้แก่ ศีลกุศล ทานกุศล และภาวนากุศล ซึ่งต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ คือ ความเป็นอนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา เช่นเดียวกันกับโลกิยทรัพย์อื่นทั้งหลาย ผู้ใดหลงยึดมั่นถือมั่นด้วยตัณหา และทิฏฐิคือความเห็นผิดแล้วย่อมเกิดทุกข์ตาม ส่วน **ปาฏิหาริย์ ๒ อย่างนี้** จึงจัดเป็นพวก **อภิสังขารมาร** ซึ่งมี**คุณอนันต์ แต่ถ้าหากประมาทขาดสติปัญญาเครื่องรักษาตน ก็อาจจะเป็นโทษภัยแก่ผู้หลงผิดทั้งผู้ทำอิทธิปาฏิหาริย์นั้น** และ **ผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องได้เสมอ**

พระอรหันตขีณาสพแม้ท่านจะทำได้ มีได้ และทรงคุณธรรมนั้นอย่างสูงอยู่ แต่ท่านได้วิมุตหลุดพ้นจากความยึดมั่นถือมั่นด้วยตัณหาและทิฏฐิคือความหลงผิดเสียแล้ว ท่านจึงมีคุณธรรมนั้นอยู่โดยสักแต่ว่ามี ท่านแสดงออกก็สักแต่ว่าแสดงเมื่อเห็นจำเป็น เพื่ออนุเคราะห์ผู้อื่น หรือเพื่อประกอบ **อนุสาสนีปาฏิหาริย์** มิใช่แสดงด้วยความปรารถนาลามก[๑] หรือเพื่อลาภสักการะสรรเสริญสุขส่วนตัว หรือเพื่อสนองกิเลสตัณหาของผู้ใดทั้งสิ้น แม้สัตบุรุษในระดับรองลงมาจากพระอรหันต์ผู้ทรงสติปัญญาเครื่องรักษาตน ก็ย่อมจะดำเนินตามรอยพระอรหันตขีณาสพหรือพระอริยเจ้าทั้งหลายโดยทางนั้นเหมือนกัน แม้จะไม่ได้คุณภาพที่สมบูรณ์นัก ก็ปฏิบัติส่งไปในแนวนั้นแหละได้

---

[๑] ลามก หมายถึง ต่ำช้า, เลวทราม, ไม่จำกัดว่าใช้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับเพศ กามารมณ์

๑.๕ บุญญฤทธิ์ หรือ บุญญาภินิหาร

คำว่า **อภินิหาร** หมายถึง **อำนาจแห่งบารมี, อำนาจแห่งบุญที่ได้สร้างสมไว้**

คำว่า **บุญ** หมายถึง **คุณความดี** โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หมายถึงอาการของจิตใจที่ดีขึ้น เจริญขึ้น สะอาดบริสุทธิ์ จากกิเลสเครื่องเศร้าหมองยิ่งขึ้น ได้แก่ความดีจาก

(๑) **การเสียสละ** หรือ **การบริจาคทาน** นับตั้งแต่ **อามิสทาน** ทานคือการให้วัตถุสิ่งของ สูงขึ้นไปเป็น **ธรรมทาน** ได้แก่ การปฏิบัติธรรมเพื่อกำจัดกิเลส อวิชชาตัณหาอุปาทาน เหตุแห่งทุกข์ทั้งหลายเอง และการให้ธรรมเป็นทานด้วยการแสดงธรรมเป็นต้น และถึง **อภัยทาน** ทานคือการให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่ถือโทษโกรธพยาบาทซึ่งกันและกัน ด้วยความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

(๒) **การรักษาศีล** คือ เจตนางดเว้นจากความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา ที่เป็นการเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นความประพฤติปฏิบัติที่เรียบร้อยดี ไม่มีโทษ

(๓) **การออกบวช** หรือ **การประพฤติพรหมจรรย์** ซึ่งตามความหมายอย่างแคบ ได้แก่ การงดเว้นจากการเสพเมถุน แต่ความหมายอย่างกว้าง ได้แก่ การเจริญอริยมรรคมีองค์ ๘ ประการ

(๔) **การเจริญปัญญารู้แจ้งในพระสัจจธรรม** นับตั้งแต่ระดับ **วิปัสสนาปัญญา** คือ **ปัญญารู้แจ้งใน**

สภาวะของธรรมชาติที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง คือ **สังขตธรรมทั้งหลายทั้งปวง** ว่ามีสามัญญลักษณะ คือมีลักษณะที่เป็นอย่างเดียวกันหมด กล่าวคือ **เป็นอนิจจัง ทุกขัง** และ**อนัตตา** และปัญญาที่สูงขึ้นไปถึง **โลกุตตรปัญญา** คือ **ปัญญารู้แจ้งในทุกข์ในเหตุแห่งทุกข์ในสภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ** และ**หนทางปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์ ตามที่เป็นจริง** และเห็นแจ้งในสภาวะของธรรมชาติที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง คือ **วิสังขาร** ได้แก่ **พระนิพพาน** และ **อายตนะที่สถิตอยู่ของพระนิพพานธาตุ** ว่ามีสภาวะอย่างไร และไม่ต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์อย่างไร

(๕) **การประกอบความเพียรชอบใน ๔ สถาน** คือ เพียรละบาปอกุศลที่เกิดขึ้นแล้วในสันดาน เพียรระวังมิให้บาปอกุศลเกิดขึ้นในสันดาน เพียรยังกุศลให้เกิดขึ้นในสันดาน และเพียรรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อม

(๖) **ความอดทนต่อความยากลำบาก** ในการมุ่งมั่นประกอบกรรมดี โดยสัมมาทิฏฐิ อดทนต่อความทุกข์ยากลำบากกาย และอดกลั้นต่อการละความชั่ว อดกลั้นต่ออารมณ์ที่ไม่ดีไม่งาม ที่ไม่ชอบใจ ซึ่งผ่านมากระทบ

ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ เป็นต้น

(๗) **ความมีสัจจะ** หรือ **ความตั้งใจจริง ที่จะประกอบกรรมดี ละเว้นกรรมชั่ว ชำระจิตใจ ให้ใสสะอาดบริสุทธิ์** เพื่อความบรรลุมรรคผล นิพพาน ด้วยสัมมาทิฏฐิอย่างไร ก็มุ่งมั่นดำเนินต่อไป ไม่ย่อท้อถอยหลัง หรือไม่ทอดทิ้งวางธุระกลางคัน

(๘) **ความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะประกอบกรรมดี ละเว้นความชั่ว ทำใจให้สะอาดบริสุทธิ์จากเครื่องเศร้าหมอง** และความมุ่งมั่นบำเพ็ญบารมีเพื่อความบรรลุมรรค ผล นิพพาน โดยสัมมาทิฏฐิอย่างไร ก็มุ่งมั่นดำเนินต่อไปให้สำเร็จมรรค ผล นิพพาน ตามที่มุ่งหมายไว้นั้น

(๙) **ความปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมโลกทั้งหลาย** ให้อยู่ดีมีสุขด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ ดังเช่นที่เรามี หรือที่ยิ่งๆ กว่าเรา และความสงสารเพื่อนร่วมโลกอื่นทั้งหลาย ปรารถนาที่จะให้เขาพ้นทุกข์เหมือนเรา หรือยิ่งกว่าเรา

(๑๐) **ทำใจมัธยัสถ์เป็นกลางวางเฉย ไม่ยินดียินร้ายได้** เมื่อเห็นเพื่อนร่วมโลกทั้งหลายกำลังประสบความทุกข์เดือดร้อน อันเราเองช่วยเหลืออะไรอีกต่อไปไม่ได้แล้ว

รวมเป็นคุณความดี ๑๐ ประการใหญ่ๆ ด้วยกัน **บุญ** หรือ **คุณความดี** นี้ปรากฏขึ้นที่ **ใจ** ณ ศูนย์กลางกาย กำเนิดธาตุธรรมเดิมซึ่งตั้งอยู่ตรงศูนย์กลางกาย สามารถรู้เห็นได้ด้วย ตา คือ **ญาณพระธรรมกาย**

บุญแต่ละอย่างเหล่านี้ มีอุปการะ และสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน และเมื่อแก่กล้าหนักขึ้น ก็จะปรากฏเห็นเป็นดวงกลมใส และขยายส่วนโตขึ้นๆ เรื่อยๆ จนเต็มส่วนขนาดมาตรฐานปานกลาง คือ ของผู้ที่อธิษฐานสร้างบารมี **เพื่อความบรรลุมรรคผลนิพพาน** ในระดับปกติสาวกประมาณเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ คืบของผู้เป็นเจ้าของ และจะโตยิ่งกว่านี้ สำหรับผู้ปรารถนาความบรรลุพระอรหัตตผลในระดับที่สูงยิ่งไปกว่า เช่นในระดับอสีติมหาสาวก พุทธอุปัฏฐาก อัครสาวก หรือสูงขึ้นไปเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นต้น

บุญแต่ละอย่างเหล่านี้ เมื่อแก่กล้ายิ่งขึ้น จะขยายส่วนโตขึ้นได้ประมาณ ๑ คืบแล้วนั้น ก็จะกลั่นตัวเองเป็น **"บารมี"** ที่ใสละเอียดโตยิ่งขึ้นไปกว่าดวงบุญอีก ได้ประมาณเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ องคุลีมือ ซ้อนอยู่ที่ตรงกลางดวงบุญนั้นเอง ชื่อว่า **บารมี ๑๐ ทัศ** คือ **ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี ปัญญาบารมี วิริยบารมี ขันติบารมี สัจจบารมี อธิษฐานบารมี เมตตาบารมี** และ **อุเบกขาบารมี**

บารมี มีแก่กล้ายิ่งขึ้นและขยายโตได้ขนาดประมาณ ๑ คืบ ก็จะกลั่นตัวเองเป็น **"อุปบารมี"** ที่ใสละเอียดยิ่งกว่าดวงบารมี ได้ประมาณ ๑ องคุลีมือ ซ้อนอยู่ตรงกลางดวงบารมีนั้นเอง ชื่อว่า **ทานอุปบารมี**

ศีลอุปบารมี เนกขัมมอุปบารมี ปัญญาอุปบารมี วิริยอุปบารมี ขันติอุปบารมี สัจจอุปบารมี อธิษฐานอุปบารมี เมตตาอุปบารมี และ **อุเบกขาอุปบารมี**

อุปบารมี เมื่อแก่กล้ายิ่งขึ้นไป และขยายโตได้ประมาณ ๑ คืบ ก็จะกลั่นตัวเองเป็น **"ปรมัตถบารมี"** ที่ใสสะอาดขึ้นไปกว่าดวงอุปบารมีได้ประมาณ ๑ องคุลีมือซ้อนอยู่ตรงกลางดวงอุปบารมีนั้นเอง ชื่อว่า **ทานปรมัตถบารมี ศีลปรมัตถบารมี เนกขัมมปรมัตถบารมี ปัญญาปรมัตถบารมี วิริยปรมัตถบารมี ขันติปรมัตถบารมี สัจจปรมัตถบารมี อธิษฐานปรมัตถบารมี เมตตาปรมัตถบารมี** และ **อุเบกขาปรมัตถบารมี**

เมื่อ **ปรมัตถบารมี** เต็มส่วนได้ประมาณ ๑ คืบ หมดทั้ง ๑๐ ประการนั้นแล้ว สำหรับผู้ปรารถนาความบรรลุมรรคผลในระดับปกติสาวก ก็สามารถจะบรรลุพระอรหัตตผลได้ แต่ถ้าเป็นผู้บำเพ็ญอธิการ คือบำเพ็ญบารมีด้วยความปรารถนาที่สูงกว่านี้ ก็จะต้องสร้างบารมีที่มีขนาดโตใหญ่ยิ่งกว่านี้ไปอีก ให้แก่กล้าและเต็มส่วน เมื่อปรมัตถบารมีแก่กล้าเต็มส่วนแล้ว จึงจะบรรลุพระอรหัตตผลในระดับที่ตั้งความปรารถนาไว้ได้

ปรมัตถบารมีที่แก่กล้า ประมาณ ๑ คืบนั้น ก็จะกลั่นตัวเองไปในลักษณะเดียวกัน* เป็น **รัศมี กำลังฤทธิ์ อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด** (คืออำนาจสิทธิเฉียบขาด

ในการปกครองธาตุธรรม สำหรับผู้ปรารถนาความบรรลุ**พระนิพพานเป็น ด้วยพระนิพพานกายเนื้อ** ไปตามลำดับ)

อนึ่ง เมื่อเจริญภาวนาวิชชาธรรมกาย ทำนิโรธดับสมุทัย ปหานอกุศลจิตของกายในภพ ๓ (ไม่ใช่ทำนิโรธสมาบัติ) ละเอียดเข้าไปจนสุดละเอียดนั้น ก็จะรู้เห็นในกลางของกลางธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ของทุกกายสุดหยาบสุดละเอียดว่ายังมี **จักรพรรดิ** คือ **พระภาคผู้เลี้ยง** ซึ่งเป็นประธานของรัตนะ ๗ และกายสิทธิ์ และกลางภาคผู้เลี้ยง เป็น**พระภาคผู้สอด**วิชชาเข้ามาในธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้ ของสัตว์ทั้งหลาย กลางภาคผู้สอดก็จะเป็น **พระภาคผู้ส่ง** และ **พระภาคผู้สั่ง**วิชชาเข้ามาในธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ ของสัตว์ทั้งหลาย และกลางของกลางต่อไป ก็จะมี **พระภาคผู้บังคับ** และ**พระภาคผู้ปกครอง**ธาตุธรรม ของสัตว์ทั้งหลาย และกลางของกลางภาคผู้ปกครองต่อๆ ไปจนสุดละเอียด ก็จะมี **พระพุทธเจ้าองค์ต้นธาตุต้นธรรม** ใน **อายตนะนิพพานเป็น** และจะมีพระพุทธเจ้าต้นธาตุต้นธรรม

*ตั้งแต่เรื่องการกลั่นตัวเองของบุญ เป็นบารมี เป็นต้นไป **ไม่มีในคัมภีร์อื่น นอกจากหนังสือมรรคผลพิสดาร และ หนังสืออาสวักขยญาณชั้นสูง ของหลวงพ่อวัดปากน้ำ พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)** จะรู้เห็นได้ด้วยญาณธรรมกาย เมื่อเจริญวิชชาธรรมกายชั้นสูง (วิชชาสะสางธาตุธรรม หรืออาสวักขยญาณชั้นสูง) ละเอียดเข้าไปในอายตนะนิพพานถอดกาย สุดละเอียดเข้าไปถึงอายตนะนิพพานเป็น เข้าไปจนสุดละเอียด จึงจะสามารถรู้เห็น และเข้าใจวิชชาดังกล่าวนี้ชัดแจ้ง.

ต้นในต้นๆๆๆ ต่อๆ ไป จนสุดละเอียด **จิตของผู้ที่เข้าถึงและเป็นธาตุธรรมฝ่ายบุญกุศลเพียงนี้ ย่อมเกิดวิชชา** และ**อภิญญาได้ดีโดยธรรมชาติ** และ**เมื่อกระดิกจิต** หรือ **อธิษฐานจิตเพื่อสิ่งใด ๆ ในทางที่ชอบ ย่อมเกิดขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ ด้วยบุญนั้นจึงชื่อว่า บุญญฤทธิ์**

ผู้ที่ตั้งใจประกอบแต่ความดีด้วยสัมมาทิฏฐิ และแก่กล้ายิ่งๆ ขึ้นไปเป็น **บารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมี** จนเต็มส่วนที่ตั้งความปรารถนาบรรลุมรรคผลนิพพานไว้ในระดับใด ก็ยิ่งสามารถประกอบเหตุปัจจัยเป็น**วิชชา**เป็น**บุญญฤทธิ์** คือ **ความสำเร็จด้วยอำนาจบุญ ให้ปรากฏผลสำเร็จเป็นที่น่าอัศจรรย์ อันปราศจากโทษ** ได้มากเพียงนั้น

และยิ่งบำเพ็ญอธิการ คือ **บารมีแก่กล้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป เป็นรัศมี กำลังฤทธิ์ อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด ซึ่งเป็นวิราคธาตุวิราคธรรม** ธาตุล้วนธรรมล้วนที่ปราศจากตัณหาราคะใดๆ อันมีผลถึง**จักรพรรดิรัตนะ ๗** และ **กายสิทธิ์** ซึ่งเป็นภาคผู้เลี้ยง และต่อๆ ไปจนถึง **พระภาคผู้สอด ภาคผู้ส่ง ภาคผู้สั่ง ภาคผู้บังคับ ภาคผู้ปกครอง** และถึง**พระพุทธเจ้าองค์ต้นธาตุต้นธรรม** ให้ใสสะอาดบริสุทธิ์เป็นธาตุล้วนธรรมล้วนและวิราคธาตุ วิราคธรรมไปเพียงใด ก็ยิ่งสามารถประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชาและอภิญญา ที่มีอานุภาพด้วย **"บุญญฤทธิ์"** และให้ผลที่เป็น **"อามิสฤทธิ์"** คือความสำเร็จหรือความเจริญรุ่งเรืองด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และเป็น **ธรรมฤทธิ์** ถึง **นิพพานสมบัติ** อันมีมรรค ๔ ผล ๔ และนิพพาน ๑ โดยสัมมาทิฏฐิแต่ส่วนเดียวได้เพียงนั้น

และเมื่อประกอบแต่กรรมที่เป็นคุณความดีที่เป็นมหากุศลยิ่งๆ ขึ้นไป จนถึงระดับโลกุตตระที่แก่กล้ายิ่งๆ ขึ้นไปมากเข้าๆ แม้ต้องประกอบเหตุปัจจัยอย่างผู้กระทำอิทธิปาฏิหาริย์ในระดับโลกิยวิชชาหรืออภิญญา แต่ด้วย**บุญญฤทธิ์** และ **ธรรมฤทธิ์** ที่แก่กล้านั้น ก็จะปรากฏเป็น **อภินิหาร**ขึ้นมาได้เอง ชื่อว่า **บุญญาภินิหาร**

๒. การเกิดอิทธิปาฏิหาริย์

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว **อิทธิปาฏิหาริย์** ก็จัดเป็นวิชชาหรืออภิญญา ๑ ในวิชชา ๘ หรืออภิญญา ๖ ซึ่งย่อมทำได้ มีได้ หรือพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ด้วยตนเอง ถ้าผู้นั้นสามารถประกอบเหตุปัจจัยให้เกิดวิชชาหรืออภิญญา ให้เกิดเป็น "อิทธิปาฏิหาริย์" ขึ้นได้สำเร็จ การประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชาหรืออภิญญาให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้นั้น มีรายละเอียดมากในทางปฏิบัติและมีหลายระดับคุณธรรม แต่ ณ ที่นี้ จะกล่าวแต่พอเข้าใจว่ามีอะไรเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้เกิด "อิทธิปาฏิหาริย์" และให้คุณให้โทษอย่างไร เท่านั้น ดังต่อไปนี้

๒.๑ เหตุปัจจัยภายในให้เกิดวิชชาและอภิญญาอันปรากฏเป็นอิทธิปาฏิหาริย์

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ได้แก่ **ศีล สมาธิ** และ **ปัญญา หรือการเจริญสมถะและวิปัสสนาภาวนา เป็นเหตุปัจจัยสำคัญให้เกิดวิชชา** (ม.ม. ๑๓/๗๕๕-๗๕๗/๖๘๖-๖๘๘) **และอภิญญาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อิทธิปาฏิหาริย์ ได้ ส่วนปัญญานั้นช่วยชำระจิตใจผู้ทำอิทธิปาฏิหาริย์ นั้นเอง ให้บริสุทธิ์ยิ่งขึ้นตามระดับภูมิธรรมและภูมิปัญญาที่ปฏิบัติได้** กล่าวคือ

(๑) **ผู้ทำอิทธิปาฏิหาริย์ได้ ต้องเป็นผู้มีศีลมีสัจ** อย่างน้อยศีล ๕ ขึ้นไป ยิ่งรักษาศีลมากข้อขึ้นไป กล่าวคือ เป็นศีล ๘ สำหรับอุบาสก อุบาสิกา ศีล ๑๐ สำหรับสามเณร และสูงขึ้นไปถึงศีล ๒๒๗ สำหรับพระสงฆ์ได้เป็นปกติก็ยิ่งดี ผู้มีศีลบริสุทธิ์ สมบูรณ์ ละเอียด ประณีตขึ้นไปเป็น**อธิศีล** คือมีปาฏิโมกขสังวรเป็นปกติ เป็น**อริยกันตศีล** คือศีลของพระอริยเจ้าซึ่งมีความบริสุทธิ์และสมบูรณ์อยู่เสมอ เป็น **สีลานุสสติ** คือเป็นไปเพื่อสมาธิยิ่งหรือจิตยิ่ง และสูงสุดเป็น **วิมุตศีล** ของพระอรหันตขีณาสพ ก็ยิ่งเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้สามารถเจริญภาวนา เข้าถึง**สมาธิยิ่ง (อธิจิต) อาศัยจิตอันยิ่ง** และ**อาศัยปัญญายิ่ง (อธิปัญญา)** ประกอบกัน **ให้เกิดเป็นวิชชา และอภิญญาที่แก่กล้าให้สามารถทำอิทธิปาฏิหาริย์ได้สำเร็จแน่นอนยิ่งขึ้น** เพียงนั้น

(๒) **กำลังของสมาธิ** การเจริญสมาธิ หรือสมถภาวนา โดยฝึกฝนอบรมจิตใจให้หยุดให้นิ่งอยู่ในอารมณ์เดียวได้แนบสนิท อย่างน้อยให้ได้ถึงระดับ

ปฐมฌาน อันประกอบ ด้วยองค์ ๕ คือ **วิตก วิจาร** คือความตรึกตรองประคองนิมิตอยู่ได้ในระดับปฏิภาคนิมิต กล่าวคือ ให้เกิดนิมิตติดตา เห็นอยู่ได้นานตามต้องการ และสามารถนึกย่อหรือขยายได้ตามปรารถนา **ปีติ สุข เอกัคคตา** คือมีอารมณ์เป็นหนึ่ง **ซึ่งจะมีผลให้จิตใจใสสะอาดบริสุทธิ์จากกิเลสนิวรณ์** คือให้ผ่องใสจาก **กามฉันทะ พยาบาท วิจิกิจฉา** คือความลังเลสงสัยในการปฏิบัติธรรม **ถีนมิทธะ** ได้แก่ ความง่วงเหงาซึมเซา ไม่กระปรี้กระเปร่าแห่งจิต และ **อุทธัจจกุกกุจจะ** คือความฟุ้งซ่าน และความวิตกกังวลแห่งจิตใจ

ถ้าสามารถเจริญสมถภาวนา หรือ**สมาธิให้สูงยิ่งขึ้นไปอีกถึงทุติยฌาน ตติยฌาน** และ **สูงขึ้นไปถึงจตุตถฌาน อันเป็นระดับสมาธิที่จิตใจใสสะอาดบริสุทธิ์จากกิเลสนิวรณ์ที่สุด เป็นจิตใจ ที่อ่อนโยนควรแก่การงาน** และ**สามารถเจริญปัญญา เห็นแจ้งในสภาวธรรม และอริยสัจจธรรมได้มากที่สุดเพียงไร ก็ยิ่งให้สามารถเจริญ "วิชชา"** และ **"อภิญญา" ได้แก่กล้า** และ**ให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้ผลแน่นอนและชัดแจ้งมากยิ่งขึ้นเพียงนั้น จิตใจในระดับนี้นี่เอง ที่เมื่อน้อมไปเพื่อวิชชาใด หรือที่จะให้เกิด**

อิทธิปาฏิหาริย์ใด ก็จะเกิดขึ้นได้ โดยเพียงแต่อธิษฐานจิตให้เกิด ก็เกิด แต่ทั้งนี้ ยังมีรายละเอียดทางเทคนิคในทางปฏิบัติ จากประสบการณ์ของผู้ที่ได้ฝึกฝนอบรมวิธีแสดงอิทธิปาฏิหาริย์มาหลายอย่างต่างๆ กันอีกมาก ความแน่นอนที่อิทธิปาฏิหาริย์จะเกิดขึ้นได้ดีเพียงใดนั้น ยังขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการ

(๓) **คุณธรรมและบุญบารมี ที่ได้เคยสร้างสมอบรมมา (ปุพเพกตปุญญตา)** คุณธรรมและบารมีที่ได้เคยสร้างสมอบรมมา ก็เป็นเหตุเป็นปัจจัยสำคัญที่บุคคลแต่ละคน (แม้จะได้รับคำแนะนำสั่งสอนวิธีทำวิชชา ให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์มาเท่าเทียมกันในปัจจุบัน) ทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้ดีไม่เท่ากัน บางท่านมีความชำนาญในการทำวิชชาแก้โรคได้ดีกว่าผู้อื่นที่ต่างก็ได้เรียนรู้วิธีทำวิชชาแก้โรคมาจากสำนักเดียวกัน บางท่านชำนาญในการทำวิชชาเกณฑ์ หรือเก็บ ละลาย หรือ สลายเมฆ หมอก ลม ฝน เหล่านี้เป็นต้น บางท่านกลับมีความชำนาญในการทำปาฏิหาริย์อื่น เช่น **อาเทสนาปาฏิหาริย์** คือรู้วิธีกำหนดวาระจิตผู้อื่นได้ดี บางท่านมีความชำนาญในการสั่งสอนผู้อื่นให้รู้แจ้งเห็นจริงในพระสัทธรรมได้ดี สามารถชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติภาวนาเข้าถึงธรรมกาย คือ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ พระสังฆรัตนะ และชี้ทางปฏิบัติให้เข้าถึงมรรค ผล นิพพาน ได้ดี ชื่อว่า **อนุสาสนีปาฏิหาริย์** และ

บางท่านก็ทำได้ดีทั้งอิทธิปาฏิหาริย์ อาเทสนาปาฏิหาริย์ และทั้งอนุสาสนีปาฏิหาริย์ ก็มี

แต่ถ้าจะกล่าวโดยทั่วไปแล้ว **สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า** หรือ**พระอรหันตบุคคล ย่อมทรงวิชชาและอภิญญาที่บริสุทธิ์** และ**แก่กล้า อันสามารถทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้ผลดีที่สุด** รองลงไปก็ได้แก่พระอริยเจ้าผู้เป็นเสขบุคคล ซึ่งย่อมสามารถทำวิชชาหรือมีอภิญญา ทำและแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ได้ดีกว่าปุถุชน **แต่พึงสังเกตว่า พระอริยเจ้าขึ้นไป ย่อมไม่โอ้อวดในคุณธรรมของตนอย่างปุถุชน ทั้งๆ ที่ท่านทำปาฏิหาริย์ได้หลายอย่าง** และ**ทำได้ดีกว่าปุถุชน เว้นแต่จะกล่าวแสดงออกมาเพื่อเป็นธรรมทาน หรือเพื่อความรู้แจ้งเห็นแจ้งในสภาวะของธรรมชาติให้ผู้อื่นได้เข้าใจตามที่เป็นจริง จะได้ไม่หลงผิดเท่านั้นเอง**

ผู้บำเพ็ญอธิการ คือบารมีในระดับสูง เช่น พระโพธิสัตว์ ผู้บำเพ็ญพุทธการกธรรม คือ คุณธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า ซึ่งได้สร้างสมอบรมบารมีมาแก่กล้าแล้ว ย่อมสามารถทำวิชชาและมีอภิญญาที่บริสุทธิ์ ทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้ผลดีกว่าผู้ที่กำลังบำเพ็ญบารมีในระดับรองๆ ลงมา เช่น ในระดับอัครสาวก อสีติมหาสาวก พุทธอุปัฏฐาก และปกติสาวก ฯลฯ และที่บำเพ็ญบารมีมาอ่อนกว่า หมายความว่า แม้ผู้ปรารถนาพุทธภูมิด้วยกัน หรือผู้ปรารถนาความบรรลุพระอรหัตตผลในระดับเดียวกัน แต่ได้บำเพ็ญบารมีมาแก่กล้าไม่เท่ากัน

วิชชาและอภิญญาที่จะทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ก็ได้ผลดีไม่เท่ากัน เป็นธรรมดา

ผู้ปฏิบัติในศีลอันยิ่ง ในจิต (สมาธิ) อันยิ่ง ในปัญญาอันยิ่ง และถึงวิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ ย่อมทำวิชชา หรือมีอภิญญาที่บริสุทธิ์กว่า และสามารถทำอิทธิปาฏิหาริย์ ได้ผลดีกว่าผู้ปฏิบัติธรรมในระดับที่รองลงมา คือผู้ที่ยังมีกิเลสอวิชชาห่อหุ้มจิตใจอยู่หนาแน่นกว่า เป็นต้นว่า

ผู้ที่ทำวิชชาให้เป็นอิทธิปาฏิหาริย์ เพื่ออนุเคราะห์ผู้อื่นในลักษณะ "ปิดทองหลังพระ" ย่อมทำได้ผลดีกว่าผู้ที่ทำอิทธิปาฏิหาริย์ เพื่อความโอ้อวดในคุณธรรมของตน หรือด้วยการท้าทายด้วยทิฏฐิมานะ หรือเพื่อลาภ ยศ สักการะ สรรเสริญ สุขส่วนตนอย่างชาวโลก

๒.๒ เหตุปัจจัยภายนอกที่ต่อต้าน หรือสนับสนุนเป็นตัวแปรสำคัญให้อิทธิปาฏิหาริย์เกิดขึ้นได้หรือไม่ เพียงใดอีกด้วย

กล่าวคือ **ถ้าวิชชาหรืออภิญญามีความแก่กล้ามาก ให้กำลังฤทธิ์สูงกว่าเหตุปัจจัยภายนอกมาก ๆ อิทธิปาฏิหาริย์ก็เกิดขึ้นได้โดยง่าย และสมบูรณ์ทั้งเห็นผลปรากฏอย่างชัดแจ้ง เด็ดขาด**

ถ้าวิชชาหรืออภิญญา มีความแก่กล้าให้กำลังฤทธิ์พอประมาณ เมื่อเทียบกับเหตุปัจจัยอันเป็นตัวแปรภายนอกที่ต่อต้านอิทธิปาฏิหาริย์พอประมาณ อิทธิปาฏิหาริย์ก็เกิดขึ้นได้ แต่อาจไม่สมบูรณ์ หรืออาจไม่เห็นผลปรากฏโดยชัดแจ้ง

ถ้าวิชชา หรืออภิญญาไม่แก่กล้าพอ ให้กำลังฤทธิ์ไม่พอกับเหตุปัจจัยที่เป็นตัวแปรภายนอกสำคัญ ที่ต่อต้านการเกิดอิทธิปาฏิหาริย์ได้ อิทธิปาฏิหาริย์ที่ทำนั้นก็ไม่ปรากฏ อุปมาดัง "น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ" หรือดังนายแพทย์บำบัดรักษาโรค ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของยา และวิธีรักษาโรคนั้น กับอาการ และสมุฏฐานของโรคว่าโรคบางอย่างรักษาจึงหาย ถ้าไม่รักษาก็ไม่หาย โรคบางอย่างไม่ต้องรักษาก็หายได้เอง แต่อาจจะช้าหน่อย ถ้ารักษาก็จะหายเร็วขึ้น โรคบางอย่างถึงจะรักษาก็ตาย ไม่รักษาก็ตาย โรคบางอย่างรักษาก็เพียงบรรเทา แต่ไม่หายขาด เหล่านี้เป็นต้น

ตัวอย่างกำลังฤทธิ์ของความแก่กล้าของวิชชาหรืออภิญญาที่จะทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ เมื่อเทียบกับเหตุปัจจัยภายนอก ที่เป็นตัวแปรสำคัญ ที่ต่อต้านหรือสนับสนุน ให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ขึ้นได้หรือไม่เพียงใด เช่น

การทำวิชชาไปในแนวเดียวกัน และในขณะเดียวกัน ของผู้ทรงวิชชาและอภิญญาที่แก่กล้าร่วมกันหลายคนเป็นหมู่คณะ ให้กำลังฤทธิ์สูงกว่าการทำวิชชาโดยบุคคลคนเดียว หรือจำนวนน้อยคน

หรือที่ต่างคน ต่างทำ ต่างวิธี และต่างเวลากัน (ทั้งนี้อยู่ภายใต้ข้อสมมติฐานว่า ผู้ทำวิชชา มีระดับภูมิธรรมเสมอกันหรือพอ ๆ กัน) **แต่โดยความเป็นจริงนั้น ผู้ทำวิชชามักมีกำลังฤทธิ์จากวิชชาที่แก่กล้าไม่เสมอกัน และอาจแตกต่างกันมาก ๆ อีกด้วย** โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างครูกับศิษย์ หรือระหว่างพระสงฆ์กับคฤหัสถ์ **แต่ก็ไม่เสมอไปทีเดียว บางท่านมีวิชชาและอภิญญาแก่กล้ามากเพียงคนเดียวอาจมีกำลังฤทธิ์สูงกว่าผู้อื่นตั้ง ๑๐ หรือ ๑๐๐ คนก็ได้**

มีข้อสังเกตอีกด้วยว่า ผู้มีภูมิธรรมและความแก่กล้าของวิชชาและอภิญญาในระดับสูง ๆ เมื่อร่วมทำวิชชากับผู้ที่ทำวิชชาในระดับที่ต่ำกว่ากันมาก ๆ หรือกับผู้ที่ยังไม่เป็นวิชชาเลย กลับทำวิชชาไม่ได้แรงและเร็วพอที่จะเก็บอวิชชาของภาคมารได้ทัน เพราะต้องมัวเสียเวลา (แม้เพียง ๑-๒ วินาที) เพื่อช่วยแก้ช่วยพยุงการทำวิชชาของผู้ที่ทำวิชาได้อ่อนกว่านั้น จึงกลายเป็นการถ่วงให้วิชชาของผู้ทำวิชชาชั้นสูงนั้นอ่อนกำลังลง ไม่เร็วและแรงพอที่จะตามเก็บอวิชชาของภาคมารเขาได้ทัน จึงเก็บอวิชชาของเขาให้ "สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ" ไม่ได้สำเร็จโดยเด็ดขาด แต่ปัญหาข้อนี้ก็พอแก้ไขได้โดยเมื่อทำวิชชาร่วมกับผู้ที่ทำวิชชาอ่อนกว่าหรือผู้ที่ไม่เป็นวิชชานั้น พึงรีบทำวิชชาล่วงหน้าไปก่อนสุดหยาบสุดละเอียด และคำนวณวิชชาให้เร็วนับอสงไขยอายุธาตุอายุบารมีไม่ถ้วน เป็น ๑, เป็น ๒, เป็น ๓... เป็นอสงไขยอายุธาตุอายุบารมีไม่ถ้วน ๆ ๆ ๆ... จนหมดธาตุธรรมภาคกลางและภาคดำให้สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ แล้วตั้งวิชชาเป็นไว้ แล้วจึงค่อยช่วยแก้พยุงผู้อื่นทีหลังได้

อนึ่ง ยังมีเรื่องที่สำคัญอีกคือ **ในการทำวิชชาร่วมกับผู้ที่ธาตุธรรมไม่สะอาด โดยเฉพาะผู้ที่ถูกภาคมารทำอวิชชายึดธาตุธรรมในสุดละเอียดไว้ได้แล้วนั้น ในสมัยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำยังมีชีวิตอยู่ จะไม่ทำวิชชาร่วมด้วยเลยเป็นอันขาด จึงเป็นเรื่องที่ต้องระวังกันมากในหมู่ผู้ที่ทำวิชชาสูง ๆ** เพราะในกรณีเช่นนั้น ถ้าหากยอมทำวิชชาร่วมกันไปแล้วภาคมารเขาจะสืบรู้วิชชาของภาคพระได้มากหรือได้หมด **แล้วเขาก็จะทำอวิชชาแก้หรือปิดกั้นวิชชาของเรามิให้ทำได้สำเร็จ โดยทำกายอธิษฐานปาฏิหาริย์ คือเห็นเป็นเหมือนธรรมกายที่ใสดีแล้ว** (แต่ฉากหลัง คือ กายเบื้องหลังยังเป็นกายภาคดำหรือภาคกลางอยู่มาก) **ไว้มาก ๆ ให้เราเห็นเหมือนวิชชาของภาคพระ** กล่าวคือ ให้เห็นธาตุธรรมและกายของเราขาวใสดี **ผู้ทำวิชชาก็จะชะล่าใจ นึกว่าได้ชำระธาตุธรรมจนหมดธาตุธรรมภาคกลาง**และ**ภาคดำดีแล้ว** เมื่อทำวิชชาถึงกายปาฏิหาริย์ของเขา **ก็หยุดไม่ทำวิชชาไปให้สุดละเอียด เก็บธาตุธรรมภาคดำหรือภาคกลาง ๆ ให้หมดสิ้นไปจริง ๆ ต่อไป แต่**

แท้ที่จริงเขายังซ่อนธาตุซ่อนธรรมของเขาเป็น ยึด ใย ยนต์ วิทยุ อายตนะ ลั่น แลบ ระเบิด ไว้ในกลางไส้นิโรธของเราอยู่แล้วเขาจะทำอวิชชาล่วงหน้าไปยึดสุดละเอียดของผู้ทำวิชชานั้นได้ ทำให้ไม่สามารถทำวิชชาเก็บอวิชชาของเขาได้ทัน เขาก็ยึดสุดละเอียดในธาตุธรรมของผู้นั้น (ฝ่ายเรา) ได้ และ**มีผลให้ส่วนหยาบเสียหายไปด้วย** จึงเป็นเรื่องที่ต้องระวังให้จงหนัก

การทำวิชชาแก้หรือเก็บเหตุวิบัติ ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ ภัยสงคราม และการแก้โรคต่างๆ เหล่านี้เป็นต้น ที่เกิดกับบุคคลคนเดียว หรือบุคคลกลุ่มน้อย ย่อมพอที่จะมีกำลังฤทธิ์แก้หรือเก็บเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อน ดังที่กล่าวนี้ได้ง่ายกว่า หรือได้ผลสมบูรณ์กว่าการทำวิชชาแก้หรือเก็บเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อนเช่นนั้น ที่เกิดกับบุคคลกลุ่มใหญ่ทั้งเมืองทั้งประเทศหรือทั้งโลก

การทำวิชชาแก้หรือเก็บเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อนดังกล่าว อันเนื่องมาแต่อกุศลเวรกรรมที่เบา ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้เคยประกอบกรรมที่เป็นบาปอกุศลด้วยอำนาจของกิเลสอันเป็นเหตุนำเหตุหนุนที่เบาบาง หรือของบุคคลที่กำลังเสวยเพียงเศษของกรรมอยู่ ย่อมง่าย หรือพอมีกำลังฤทธิ์แก้ หรือเก็บเหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อนเหล่านั้นได้ผลสมบูรณ์กว่าการแก้หรือเก็บเหตุ

แห่งความทุกข์เดือดร้อนของผู้ที่กำลังได้รับวิบากคือผลจากอกุศลกรรมที่หนัก ๆ

ดังเช่น เมื่ออุทกภัย (ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ) ซึ่งเกิดแก่ประชาชนในประเทศของเราหลายจังหวัด ระหว่างเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๖ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายอย่างหนักแก่ทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเสียหายแก่ถนนหนทาง บ้านช่อง ไร่นา ฯลฯ ให้กระทบกระเทือนเดือดร้อนกันไปทั่ว ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล เหล่านี้ล้วนเป็นวิบากจากอกุศลกรรมร่วมกัน ที่หนัก ซึ่ง**อาจจะเนื่องมาจากเวรกรรมจากการประกอบอทินนาทานร่วมกัน** ดังเช่น ในอดีตได้เคยร่วมกันกวาดต้อนผู้คน ข้าทาสบริวาร หรือปล้นสะดมเอาทรัพย์สินต่างๆ ของผู้อื่นมาเป็นของพวกตน แล้วมาในปัจจุบันนี้ ยังร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อมประกอบอทินนาทานอีก ทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐบาล เช่น มีการลักลอบโค่นไม้ทำลายป่า การฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือฉ้อโกงกันด้วยประการต่างๆ ตลอดทั้งยังมีแหล่งอบายมุข แหล่งการพนัน ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งเป็นกรรมร่วมกัน ทั้งทางตรงและ

ทางอ้อม เช่น รัฐบาลมีรายได้จากแหล่งการพนัน โดยรัฐบาลเป็นผู้อนุมัติให้ทำ รัฐบาลเป็นผู้ออกกฎหมายมาใช้บังคับ ประชาชนเป็นผู้เลือกสมาชิกสภา ให้เป็นผู้ทำหน้าที่แทนตน ฯลฯ เข้าสมทบหนุนเนื่องให้เวรจากอกุศลกรรมเหล่านี้ ให้ผลที่รุนแรงหนักหน่วงและต่อเนื่อง ผู้คนทั้งหลายที่เคยประกอบอกุศลกรรมร่วมกันทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จึงได้รับความเดือดร้อนจากความเสียหายในทรัพย์สินของตนเองโดยตรงและทั้งโดยทางอ้อม ได้แก่ สาธารณสมบัติ เสียหายและต้องเสียเงินที่ประชาชนเป็นผู้เสียภาษีไปเพื่อปรับปรุงสาธารณสมบัติที่วิบัติเสียหายเหล่านี้ด้วยเป็นจำนวนมาก และแม้ **เหตุวิบัติที่กำลังเกิดอยู่ในยุคปัจจุบันนี้** (ระยะก่อน-ขณะเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ - ระยะหลัง) **ก็ทำนองเดียวกัน** และ/หรือ

เวรกรรมจากการประกอบกาเมสุมิจฉาจารร่วมกันมา ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น ในอดีตได้เคยร่วมกันกวาดต้อนบุตรภรรยาของผู้อื่นมาเป็นของตนหรือบังคับขืนใจหญิงที่มีเจ้าของ หรือการมั่วโลกีย์ แม้ในปัจจุบันก็มีการประพฤติผิดศีลข้อกาเมสุมิจฉาจารนี้มาก มีแหล่งเริงรมย์หรือแหล่งมั่วโลกีย์เช่นนั้นมาก ด้วยตัณหาราคะ และความโลภเป็นเหตุนำเหตุหนุน ทั้งภาคเอกชนและข้าราชการ ทั้งรัฐบาลและรัฐสภาในทำนองเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้นด้วย เข้าไปสมทบให้เวรกาเมสุมิจฉาจาร ส่งผลเป็นอุทกภัย (จากลมพายุและฝนตก) รุนแรงหนักหน่วงและต่อเนื่องมาก

เวรกรรมจากการประพฤติผิดศีลข้ออื่น ๆ เช่น **ปาณาติปาต** และ**สุราเมรัย** และ**ยาเสพติดอื่น ๆ** ก็มีส่วนกระตุ้นให้เกิดภัยพิบัติภัยธรรมชาติ ได้แก่ อัคคีภัย อุทกภัย และวาตภัย และ/หรือ ปฐวีภัย (ภัยจากแผ่นดินไหว แยก ถล่ม ก่อให้เกิดคลื่นลมทะเล เช่น กรณี ***"สึนามิ"***) ที่รุนแรงและต่อเนื่อง ฯลฯ เช่นนี้ได้ ดังนี้เป็นต้น

การทำวิชชาเพื่อแก้และเก็บอวิชชาของภาคมารที่เขาส่งเข้ามาเป็นเหตุวิบัติ บาปศักดิ์สิทธิ์ ที่หนักหน่วงรุนแรงและต่อเนื่องในธาตุธรรมของสัตว์โลกทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ได้เคยทำบาปอกุศลร่วมกันกำลังให้ผลอยู่เช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่ยากมาก จักต้องอาศัยผู้ที่มีคุณธรรมสูง ผู้ทรงวิชชาและอภิญญาที่แก่กล้าหลาย ๆ คน ร่วมกันทำวิชชาในแนวเดียวกัน พร้อม ๆ กัน และต่อเนื่อง จึงจะมีกำลังฤทธิ์พอที่จะแก้หรือเก็บเหตุอวิชชาของภาคมารได้สำเร็จหมด เป็น "สิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ" ได้โดยเด็ดขาด

เมื่อไม่สามารถจะมีได้ ทำได้เช่นว่านั้น การที่จะทำวิชชาแก้ หรือเก็บเหตุวิบัติ ภัยพิบัติภัยธรรมชาติ เช่นนั้น ก็ไม่สำเร็จ สมบูรณ์ หรือเป็นผลสำเร็จบ้างแต่ก็เพียงส่วนน้อย ตามกำลังฤทธิ์ที่พอจะมีได้เป็นได้จากการทำวิชชาของผู้มีวิชชาหรืออภิญญาพอประมาณเท่านั้น

ความเป็นจริงก็คือว่า แม้จะมีผู้ทรงคุณวุฒิอยู่บ้าง แต่ก็ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างมีภารกิจการงานในหน้าที่รับผิดชอบของตัว ไม่สามารถจะรวมพลังประสานงานการทำวิชชาให้ได้ผลสูงได้ จึงต่างคนต่างทำกันไปตามมีตามเกิด ต่างเวลา ต่างวิธี และไม่ต่อเนื่อง จึงได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง และแม้จะมีผู้ทำวิชชาได้ผลบ้างในบางโอกาส ก็ไม่ปรากฏผลออกมาโดยทั่วไป เพราะเมื่อแก้หรือเก็บเหตุวิบัติเช่นนั้นได้สำเร็จ หรือผ่อนหนักเป็นเบาได้แล้ว เรื่องก็เงียบไป แต่ที่เก็บไม่ได้ หรือไม่ได้เก็บนั่นแหละจะปรากฏเป็นเหตุวิบัติภัยพิบัติภัยธรรมชาติแก่ผู้ที่กำลังประสบความเดือดร้อนอยู่ให้เห็นโดยชัดแจ้ง

ในสมัยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำฯ ยังมีชีวิตอยู่นั้น หลวงพ่อท่านทำวิชชาแก้ หรือเก็บเหตุวิบัติ ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ หรือโรคภัยไข้เจ็บ แม้ภัยจากสงคราม ฯลฯ ได้ผลมาก เพราะมีผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในปกครองของท่านหลายคน ทั้งพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ฯลฯ ซึ่งหลวงพ่อท่านได้ให้เข้าเวรกันทำวิชชาเก็บเหตุอวิชชาของภาคมารเช่นนี้โดยต่อเนื่องตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง และโดยเหตุที่ว่านี้ **จึงเป็นวัตถุประสงค์ของโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กับโครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ที่ได้ร่วมกันจัดตั้งสถาบันพุทธ-ภาวนาวิชชาธรรมกาย และพื้นที่ส่วนหนึ่งได้จัดตั้งเป็นวัดหลวงพ่อสดธรรมกายาราม ในท้องที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีขึ้นนั้น เพื่อให้เป็นสถานที่ถาวร และศูนย์กลางของการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พุทธบริษัทโดยทั่วไป เพื่อสร้างพระในใจคน และสร้างพระวิปัสสนาจารย์ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยกันเผยแผ่ธรรมปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และให้แก่กล้าถึงเป็นวิชชาธรรมกายของจริงในพระพุทธศาสนา เพื่อช่วยกันสืบบวรพระพุทธศาสนาที่บริสุทธิ์นี้ให้ยืนยาวสืบต่อไป และเพื่อให้เป็นสถานที่ทำวิชชาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง ตามที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้เคยทำมาแล้ว เพื่อช่วย "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" แก่สาธุชนทั้งหลายร่วมกัน**

การทำวิชชาเพื่ออนุเคราะห์แก่ผู้ที่มีจิตใจเป็นบุญเป็นกุศล ด้วยทาน ศีล และภาวนาธรรม สำเร็จได้ง่ายกว่า สมบูรณ์กว่า การทำวิชชาเพื่ออนุเคราะห์แก่ผู้มีจิตใจที่เป็นบาปอกุศลด้วยกิเลส ตัณหา อุปาทานมาก ๆ เช่น

การทำวิชชาเก็บเมฆฝน แม้ในฤดูฝน ในอาณาบริเวณที่มีการปฏิบัติธรรมเพื่อชำระกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ให้หมดสิ้นไปจากกมลสันดานนั้น ย่อมเป็นผลสำเร็จ สมบูรณ์ และได้ผลเร็วกว่าการเก็บเมฆฝนในอาณาบริเวณ ที่ประชาชนเต็มไปด้วยกิเลส ตัณหา อุปาทาน มากๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กำลังเสวย

วิบากจากบาปอกุศลอยู่เป็นจำนวนมาก

การเกณฑ์ฝนก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ **ในสมัยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ยังมีชีวิตอยู่ เวลาที่ประชาชนในท้องที่ต่าง ๆ ที่มีความแห้งแล้ง ฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำนาไม่ได้ผล และได้มาขอบารมีจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อ ท่านก็จะสอนให้ผู้ที่มาขอบารมีนั้นตั้งใจรับศีลและฝึกเจริญภาวนาด้วยเสียก่อน แล้วก็สอนให้ประกอบสัมมาอาชีวะ และไปแนะนำให้ชาวบ้านในท้องที่เดียวกันนั้นให้ทำนาทำสวนได้โดยถ้วนหน้ากัน** พอถึงหน้าเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว ก็พากันนำข้าวปลาอาหารมาเลี้ยงพระวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มิได้ขาดจนตราบเท่าทุกวันนี้ แม้จะเป็นเวลาหลังจากที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อได้มรณภาพไปหลายปีแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาจนถึงบัดนี้ ก็ยังมีผู้มีจิตศรัทธามาทำนุบำรุงวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มิได้ขาดแคลน

เฉพาะเรื่องการทำวิชชาเกณฑ์ฝน เก็บฝน ฯลฯ ก็ยังขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ด้วย เช่น การเกณฑ์ฝนในฤดูฝน ซึ่งมีเหตุปัจจัยภายนอกที่สนับสนุนอิทธิปาฏิหาริย์ ได้แก่ ความชื้นและหมู่เมฆเอื้ออำนวยอยู่ด้วยแล้วนั้น ย่อมทำได้สำเร็จเร็วกว่าสมบูรณ์กว่า การทำวิชชาเกณฑ์ฝนในฤดูแล้ง และการเก็บเมฆฝนในฤดูแล้ง ย่อมทำได้สำเร็จง่ายกว่าการทำวิชชาเก็บเมฆฝนในฤดูฝน โดยเฉพาะในขณะที่กำลังมีลมมรสุมพัดผ่านมากๆ

การทำวิชชาเก็บฝน หรือเหตุวิบัติ ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ ที่เพิ่งเริ่มจะตั้งเค้า ย่อมทำได้สำเร็จง่ายกว่าการทำวิชชาเก็บเมฆฝนหรือเหตุวิบัติเช่นว่านั้นที่กำลังเกิดอย่างหนักและต่อเนื่องอยู่แล้ว

ทั้งหลายเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างของกำลังฤทธิ์อันเกิดแต่การทำวิชชาหรืออภิญญา ที่จะสามารถทำให้เกิดอิทธิปาฏิหาริย์ขึ้นได้หรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยภายนอกที่เป็นตัวแปรสำคัญ อันกระทบกระเทือนถึงการเกิดอิทธิปาฏิหาริย์นั้นด้วย

๒.๓ วิธีการทำวิชชา ก็เป็นเหตุปัจจัยที่สำคัญที่จะให้มีกำลังฤทธิ์มีอานุภาพมาก

วิธีการทำวิชชา ก็เป็นเหตุปัจจัยที่สำคัญ ที่จะให้มีกำลังฤทธิ์มีอานุภาพมาก ให้เกิดอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ได้ดี คือ สำเร็จได้แน่นอน เด็ดขาด เพียงใดอีกเช่นกัน กล่าวคือ ถ้าผู้ทรงวิชชานั้น มีวิธีการเจริญภาวนาที่ให้เกิดอภิญญาให้สามารถประกอบ เป็นวิชชา และประกอบเหตุสังเกตผลที่ดีได้ ก็สามารถประกอบเหตุปัจจัยให้เกิดกำลังฤทธิ์ที่มีอานุภาพสูง ให้เกิด อิทธิปาฏิหาริย์ได้ดี แน่นอน และเด็ดขาด เพราะวิธีการทำวิชชาที่ให้สามารถประกอบเหตุสังเกตผลได้ดีนั้น ย่อมสามารถเก็บเหตุในเหตุไปจนถึงต้นๆ เหตุแห่งความทุกข์เดือดร้อนนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือสามารถเจริญวิชชาเข้าถึงเหตุในเหตุไปจนถึงต้นๆ ซึ่งเป็นธาตุล้วนธรรมล้วนที่บริสุทธิ์

ที่สุดละเอียด อันให้ผลเป็นความสุขสมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติได้เป็นอย่างดี การเจริญภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย และให้แก่กล้าถึงเป็นวิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้า เป็นวิธีการเจริญภาวนาที่สำคัญยิ่งวิธีหนึ่งของพระพุทธศาสนา ที่มีวิธีประกอบเหตุสังเกตผลได้ดี เป็นวิธีที่ให้ผลเป็นอภิญญาและประกอบเป็นวิชชาที่มีกำลังฤทธิ์และที่มีอานุภาพสูงมากเช่นนี้

๓. ปาฏิหาริย์/บุญญฤทธิ์ ด้วย *"อานุภาพธรรมกาย"*

๓.๑ ความหมายของธรรมกาย และอานุภาพธรรมกาย

"ธรรมกาย" หมายถึง **กายที่สำเร็จด้วยธรรม เป็นธรรมธาตุที่ประชุมพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ** และ**พระสังฆคุณ** ดังปรากฏในคัมภีร์สารัตถัปปกาสินีว่า

> โย โข วกฺกลิ ธมฺมนฺติ อิธ ภควา "ธมฺมกาโย โข มหาราช ตถาคโต"ติ วุตฺตํ ธมฺมกายตํ ทสฺเสติ. นววิโธ หิ โลกุตฺตรธมฺโม ตถาคตสฺส กาโย นาม.
>
> *(สํ. อฏฺ. ๒/๓๔๒-๓๔๓)*

คำว่า **"โย โข วกฺกลิ ธมฺมํ"** นี้ พึงทราบว่า **พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงความที่พระองค์เป็นธรรมกาย** ที่ตรัสไว้ว่า "ขอถวายพระพร มหาบพิตร **ธรรมกายแล** คือ **พระตถาคต**" ความจริง **โลกุตตรธรรม ๙ อย่าง ชื่อว่าเป็นพระวรกายของพระตถาคต.**

คำว่า "**โลกุตตรธรรม ๙ อย่าง**" ได้แก่ **มรรค ๔ ผล ๔** และ **พระนิพพาน ๑ (พระนิพพานธาตุ** ได้แก่ **สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ** หรือ **อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ** เป็นต้น)

(อภิ. สํ. ๓๔/๗๐๖/๒๗๘)

อานุภาพ หมายถึง **ฤทธิ์เดช**

ฤทธิ์ หรือ **อิทธิ** หมายถึง **ความสำเร็จความเจริญรุ่งเรือง ด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ** อันจัดเป็น **"อามิสฤทธิ์"** และ**ด้วยนิพพานสมบัติอันมีมรรค ๔ ผล ๔** และ **นิพพาน ๑** อันจัดเป็น **"ธรรมฤทธิ์"**

เดช หมายถึง **อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาดในการปกครองบังคับบัญชา** และ ณ ที่นี้หมายถึง **อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด ในการปกครองธาตุธรรมของพระพุทธเจ้าองค์ต้นธาตุต้นธรรม** และ **กลางธาตุ** ฯลฯ

ธรรมกาย เป็นกายโลกุตตระ ที่สุดละเอียดที่พ้นจากกายในภพ ๓ (กายมนุษย์ มนุษย์ละเอียด, กายทิพย์ ทิพย์ละเอียด, กายรูปพรหม รูปพรหม

ละเอียด, กายอรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด) เข้าไปจนสุดละเอียด **ธรรมกายเป็นธรรมธาตุที่บริสุทธิ์** มีตั้งแต่ระดับ **ธรรมกายโคตรภู** ขึ้นไป จนถึง**ธรรมกายที่บรรลุมรรคผล** และ**พระนิพพาน** ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ เฉพาะ**ธรรมกายที่ได้บรรลุอรหัตตผลแล้ว** ชื่อว่า **พระนิพพานธาตุโดยปรมัตถ์** ได้แก่ **สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ** และ **อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ** เป็นต้น **ที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง** ชื่อว่า **วิสังขาร** และจัดเป็น**อสังขตธาตุ อสังขตธรรม** ที่มี **อสังขตลักษณะ** คือ **ไม่ปรากฏความเกิด ๑ ไม่ปรากฏความเสื่อมสลาย ๑ เมื่อตั้งอยู่ ไม่ปรากฏความแปรปรวน ๑** จึงเป็น**อมตธรรมที่ไม่ตาย** และ**ไม่ตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์** คือ**ไม่เป็นอนิจจัง ทุกขัง** และ**ไม่เป็นอนัตตา** เหมือนอย่างสังขารธรรมที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่งทั้งปวง และกลับมี**สภาวะที่เที่ยง (นิจฺจํ) เป็นบรมสุข (ปรมํ สุขํ)** และ **ยั่งยืน (ธุวํ) เป็นตัวตนที่พึ่งที่อาศัย (อตฺตทีปา-อตฺตาสรณา) ได้จริง เป็นตัวตนที่วิมุตติหลุดพ้นจากสรรพกิเลสทั้งปวงแล้ว เป็นวิราคธาตุ วิราคธรรม อย่างแท้จริง**

ธรรมกายนั้น เป็นธรรมธาตุที่ประชุมความบริสุทธิ์จากธรรมปฏิบัติส่วนสำคัญ ๓ ประการคือ

องค์ธรรมกาย เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจาก **พระวินัยปิฎก** เป็น **ปฐมมรรค**

ดวงจิต เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจาก **พระสุตตันตปิฎก** เป็น **มรรคจิต**

ดวงปัญญา เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจาก **พระอภิธรรมปิฎก** เป็น **มรรคปัญญา**

ธรรมกาย เป็น**ธาตุเป็น ธรรมเป็น** คือ**ไม่ตาย เป็นวิสุทธิสัตว์** หรือ **วิสุทธิขันธ์** หรือ **ธรรมขันธ์ ธรรมธาตุ** ปราศจากอวิชชา ตัณหา อุปาทาน เครื่องปรุงแต่งทั้งปวง เป็น**กายตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า** และ**ของพระอนุพุทธ**

พระนิพพานธาตุ คือ **ธรรมกายที่บรรลุพระอรหัตตผล**แล้ว ที่ยังครองเบญจขันธ์คือยังมีชีวิตอยู่ ชื่อว่า **สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ** แปลว่า **นิพพานธาตุที่ยังมีอุปาทิคือเบญจขันธ์เหลืออยู่** หรือชื่อว่า **กิเลสนิพพาน** คือ **ดับกิเลสได้สิ้นเชิงแล้ว** นิพพานธาตุที่ยังครองเบญจขันธ์อยู่อย่างนี้ เป็นเลิศกว่าตัวตนโลกิยะ

อนึ่ง **เพราะสูญจากสังขาร** คือ **ออกจาก** กล่าวคือ **หลุดพ้นจากสังขาร** และ**กิเลสเครื่องเศร้าหมองใด ๆ** จึงชื่อว่า **อัคคสูญ**

และถ้าเบญจขันธ์แตกทำลายคือตายแล้ว ชื่อว่า **อนุปาทิเสสนิพพานธาตุ** แปลว่า **นิพพานธาตุที่ไม่มีอุปาทิ** คือ **ไม่มีเบญจขันธ์เหลืออยู่** หรือชื่อว่า **ขันธนิพพาน** แปลว่า **ดับขันธ์แล้ว**

อนึ่ง เพราะความสูญสิ้นไปหมดทั้งกิเลสที่ปรุงแต่ง และ**ทั้งสังขาร**คือ**เบญจขันธ์** จึงชื่อว่า **ปรมัตถสูญ** แปลว่า **สูญ (ว่าง) อย่างมีประโยชน์สูงสุด**

เพราะความไม่มีสังขาร[๑] หรือ ชื่อว่า **ปรมสุญญะ** แปลว่า **สูญอย่างยิ่ง** คือ **ว่างจากกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ว่างจากสังขาร** และ/หรือ **ว่างจากตัวตนโลกิยะ และสิ่งที่เนื่องด้วยตัวตนโลกิยะนั้น**

ที่สถิตอยู่ของพระนิพพานธาตุ คือธรรมกายที่บรรลุพระอรหัตตผลแล้ว **ของพระอรหันต์ที่ดับขันธ์เข้าอนุปาทิเสสนิพพานธาตุ** ชื่อว่า**อายตนะ(นิพพาน)**[๒]

และ**พระนิพพานธาตุ** คือ **ธรรมกายที่บรรลุพระอรหัตตผล** หรือ **แม้ธรรมกายที่บรรลุอริยมรรคอริยผล** และ**พระนิพพานในระดับพระเสขบุคคล** ชื่อว่า **พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ** และ **พระสังฆรัตนะ (ในกรณีพระอริยสาวก) จึงทรงพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ** และ**พระสังฆคุณอันบริสุทธิ์ตามระดับภูมิธรรม**และ**บุญบารมีของผู้ปฏิบัติได้** กล่าวคือ

๓.๒ พระพุทธคุณ

(๑) **อรหํ** ทรงไกลจากกิเลสและบาปธรรมทั้งปวง

(๒) **สมฺมาสมฺพุทฺโธ** ตรัสรู้คือทั้งรู้เห็นเองในพระอริยสัจ ๔ และ ตรัสรู้เหตุในเหตุไปจนถึงต้นในต้นเหตุ มีปฏิจจสมุปบาทธรรม เป็นต้น และทรงรู้แจ้งแทงตลอดในธรรมชาติ ทั้งที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (สังขตธาตุ สังขตธรรม) และทั้งที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (อสังขตธาตุ อสังขตธรรม) ตามธรรมชาติที่เป็นจริงอย่างแจ่มแจ้ง

(๓) **วิชฺชาจรณสมฺปนฺโน** ผู้ทรงวิชชา ๓ วิชชา ๘ และจรณะ ๑๕ คือ มีศรัทธา ศีล อินทรีย์สังวร หิริ โอตตัปปะ พาหุสัจจะ โภชเนมัตตัญญุตา ชาคริยานุโยค วิริยะ สติ ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน และ ปัญญา

(๔) **สุคโต** เสด็จไปดีแล้ว ไปที่ใด มีอยู่ที่ใด เป็นปฏิรูปเทสที่นั่น

(๕) **โลกวิทู** ทรงรู้แจ้งโลก ได้แก่ โอกาสโลก ขันธโลก สัตว์โลก ภพ ๓ โลกันต์ และ พ้นโลกถึงอายตนะนิพพาน ทั้งนิพพานถอดกาย และนิพพานเป็น

(๖) **อนุตฺตโร ปุริสทมฺมสารถิ** ทรงสามารถฝึกมนุษย์และอมนุษย์ ได้ยอดเยี่ยม

(๗) **สตฺถา เทวมนุสฺสานํ** ทรงเป็นครูของเหล่ามนุษย์ และเทพยดาทั้งหลาย

(๘) **พุทฺโธ** ทรงเป็นผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ด้วยธาตุธรรมอันบริสุทธิ์ คือ **เสด็จอุบัติแท้โดยธรรมกาย**

(๙) **ภควา** ทรงเป็นผู้จำแนกธรรมให้บุคคลได้อย่างถูกจริตอัธยาศัย ด้วยอินทริยปโรปริยัตติญาณ อาสยานุสยญาณ และจตุปฏิสัมภิทาญาณ เป็นต้น

---

[๑] พระมหานามเถระ, อรรถกถาขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามรรค ภาค ๒ : โรงพิมพ์วิญญาณ, พ.ศ.๒๕๓๔, หน้า ๒๘๐ และหน้า ๒๘๖.
[๒] พระไตรปิฎกบาลีฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๒๕, ขุททกนิกาย อุทาน, ข้อ ๑๕๘, หน้า ๒๐๖-๒๐๗.

๓.๓ อานุภาพพิเศษของวิชชาธรรมกาย เป็นธรรมเครื่องบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่สัตว์

(๑) **ช่วยให้เจริญยิ่งด้วยบุญศักดิ์สิทธิ์** เป็นต้น

ช่วยให้เจริญยิ่งด้วยบุญศักดิ์สิทธิ์บารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมี รัศมี กำลังฤทธิ์ อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด ในการปกครองธาตุธรรม ในกรณีเป็นธาตุธรรมของต้นธาตุต้นธรรมและกลางธาตุกายมนุษย์ในอายตนะนิพพานเป็น แม้ผู้ซึ่งกำลังสร้างบารมีอยู่ จึงทรง**ปาฏิหาริย์** และ **บุญญฤทธิ์** ที่มีอานุภาพสูงยิ่ง

(๒) **ช่วยให้รู้แจ้งและเจริญยิ่งด้วยวิชชาของภาคพระ**

ช่วยให้รู้แจ้งและ**เจริญยิ่งด้วยวิชชาของภาคพระ** คือ **ความเห็นแจ้ง** และ**ความรู้แจ้งของธรรมฝ่ายบุญกุศล** ได้แก่ **มรรค ผล นิพพาน อันควรเจริญและทำให้แจ้ง** และ**ช่วยให้รู้แจ้งในอวิชชาของภาคมาร** คือ **ในธรรมฝ่ายบาปอกุศล อันควรละเว้นและไม่ควรส้องเสพ** และ**ของภาคกลาง ๆ** คือ **อัพยากตธรรม อย่างละเอียดลึกซึ้ง ทั้งเหตุในเหตุไปถึงต้น ๆ เหตุ** กล่าวคือ

วิชชาของภาคพระ ซึ่งถ่ายทอดมาจากพระพุทธเจ้าต้นธาตุต้นธรรมฝ่ายบุญกุศล มาหล่อเลี้ยงในธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ คือ "ใจ" ของสัตว์โลกทั้งหลายที่น้อมเอียงไปสู่ คือ **ที่ยอมรับธรรมของฝ่ายบุญกุศล** ตั้งแต่กายสุดละเอียดคือ **ธรรมกาย** มาถึงกายสุดหยาบ ได้แก่ กายเนื้อของมนุษย์ เป็นต้น **ด้วยพระปิฎกฝ่ายบุญกุศล** กล่าวโดยอนุโลม ได้แก่ **ทาน ศีล ภาวนา** สำหรับมนุษย์, **ศีล สมาธิ ปัญญา** สำหรับทิพย์, **อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา** สำหรับรูปพรหม และ **ปฐมมรรค มรรคจิต มรรคปัญญา** สำหรับอรูปพรหม สูงต่อไปเป็น**ธรรมโคตรภูหยาบละเอียด, พระโสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล, พระสกิทาคามิมรรค พระสกิทาคามิผล, พระอนาคามิมรรค พระอนาคามิผล, พระอรหัตตมรรค พระอรหัตตผล** และ**พระนิพพาน** เพื่อ**บังคับกาย วาจา ใจ ของสัตว์ ทำให้รู้ถูก เห็นถูก คิดถูก พูดถูก ทำถูก** และ**กลั่นกรองกาย วาจา ใจ ของสัตว์ให้บริสุทธิ์แล้วให้ผลเป็นความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ นิพพานสมบัติ มีมรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑**

ส่วน **อวิชชาของภาคมาร ซึ่งถ่ายทอดมาจากต้นธาตุต้นธรรมฝ่ายบาปอกุศล ก็มาหล่อเลี้ยงในธาตุธรรม** และ**เห็น จำ คิด รู้** คือ **"ใจ" ของสัตว์โลกทั้งหลายที่น้อมเอียงไปสู่** คือ **ยอมรับธรรมฝ่ายบาปอกุศล** ตั้งแต่กายสุดละเอียดมาถึงกายสุดหยาบ ได้แก่ กายเนื้อมนุษย์ หรือ สัตว์ดิรัจฉาน เป็นต้น ด้วย**ปิฎกฝ่ายบาปอกุศล** กล่าวโดยอนุโลม ได้แก่ **อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิ** สำหรับมนุษย์และสัตว์ดิรัจฉาน,

โลภะ โทสะ โมหะ สำหรับทิพย์, **ราคะ โทสะ โมหะ** สำหรับรูปพรหม และ**ปฏิฆะ กามราคะ** และ **อวิชชา** สำหรับอรูปพรหม เพื่อ**บังคับกาย วาจา ใจ ของสัตว์ ให้รู้ผิด คิดผิด เห็นผิด กระทำผิด ๆ แล้วให้ผลเป็นความทุกข์ เดือดเนื้อร้อนใจ ในภูมิของเปรต อสุรกาย สัตว์นรก** (ภพ ๑ ส่วนล่าง) **สัตว์โลกันต์** (อยู่ขอบจักรวาล เบื้องล่างภพ ๓) **สัตว์เดรัจฉาน** และ**ต่ำสุดถึงเป็นเชื้อโรคต่าง ๆ**

ส่วน**ภาคกลาง ๆ** ก็ทำนองเดียวกันกับอวิชชาของภาคมาร

วิชชาของภาคพระ คอยช่วยเปิดเห็น จำ คิด รู้ คือ **"ใจ" ของสัตว์โลกทั้งหลาย ให้รู้-เห็นนรก สวรรค์ นิพพาน ตามที่เป็นจริง ด้วยทิพพจักษุ ปัญญาจักษุ สมันตจักษุ ธรรมจักษุ** และ**พุทธจักษุ เป็นต้น อันบริสุทธิ์ ส่วนอวิชชาของภาคมาร คอยปิดเห็น จำ คิด รู้** คือ **"ใจ" ของสัตว์โลก มิให้รู้เห็นนรก สวรรค์ นิพพาน ตามที่เป็นจริง คอยปิดบังจักษุทั้งหลายให้ขุ่นมัว ไม่ผ่องใส** หรือ**มืดมิดไปเลย จึงไม่อาจรู้-เห็นนรก สวรรค์ นิพพาน ตามที่เป็นจริงได้** หรือ**ให้รู้-เห็นผิดเพี้ยนไป**

ผู้ปฏิบัติสมถะและวิปัสสนาคู่กันตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และ**แก่กล้าขึ้นเป็นวิชชาธรรมกาย โดยวิธีปฏิบัติที่ถูกทางสายกลางอย่างแท้จริง ผ่านกายในกาย เวทนาในเวทนา จิตในจิต** และ**ธรรมในธรรม** และใช้ตาใน คือ **พุทธจักษุ** กล่าวคือ **ญาณรัตนะของธรรมกาย พิจารณาอริยสัจทั้ง ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓** (สัจจญาณ กิจจญาณ และกตญาณ) **มีอาการ ๑๒** อันเป็นการพิจารณาเห็นแจ้ง ครอบคลุมถึงพิจารณาเห็นปฏิจจสมุปบาทธรรม ของสัตว์ในภพ ๓ ได้แก่ มนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม เป็นต้น **แล้วทำนิโรธดับสมุทัย** คือ **ปหานอกุศลจิตของกายในภพ ๓ จนเป็นแต่ใจของธรรมกายที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ ให้ละเอียดเข้าไปจนสุดละเอียด ปล่อยวางอุปาทานในขันธ์ ๕ ของกายในภพ ๓** และ**ปล่อยความยินดีในฌานสมาบัติได้แล้ว ธรรมกายที่สุดละเอียดจะตกศูนย์เข้าสู่อายตนะนิพพาน ถอดกาย** คือ**ที่สถิตอยู่ของพระนิพพานธาตุ** เข้าซ้อนหยุดนิ่งกลางของกลางพระพุทธเจ้า **คำนวณรู้ที่ตรัสรู้ในนิโรธของธรรมกายพระนิพพานธาตุพระพุทธเจ้าในอายตนะนิพพานต่อไปจนนับไม่ถ้วน** เข้ากลางของกลางพระพุทธเจ้าต่อๆ ไปจนสุดละเอียด ผ่านจักรพรรดิ ภาคผู้เลี้ยง ภาคผู้สอด ภาคผู้ส่ง ภาคผู้สั่ง ภาคผู้บังคับ และภาคผู้ปกครอง ไปจนถึง**พระพุทธเจ้าองค์ต้นธาตุต้นธรรมในอายตนะนิพพานเป็น** ซ้อนหยุดนิ่งในกลางของกลางพระพุทธเจ้า องค์ต้นในต้นๆ ต่อๆ ไปจนสุดละเอียด **ก็จะได้ทั้งรู้ทั้งเห็นและเป็นธาตุล้วนธรรมล้วนของพระพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ ในอายตนะนิพพานเป็น**

ที่สะอาดบริสุทธิ์และมีผลให้ได้ และเพิ่มพูนบุญศักดิ์สิทธิ์ บารมี รัศมี กำลังฤทธิ์ อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด เป็นธรรมที่มีอานุภาพสูง ในการกำจัดอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทาน ที่ต้นธาตุต้นธรรมภาคมาร เขาสอดละเอียดเข้ามาในธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ คือ "ใจ" ของสัตว์ให้หมดสิ้นไป ให้เป็นแต่ธาตุล้วนธรรมล้วน ตลอดสายธาตุธรรมฝ่ายบุญฝ่ายสัมมาทิฏฐิของพระพุทธเจ้าต้นธาตุต้นธรรมแต่ส่วนเดียว

ด้วยอานุภาพธรรมกายดังกล่าวนี้ จึงเป็นธรรมเครื่อง "บำบัดทุกข์" และ "บำรุงสุข" แก่สัตว์ทั้งหลาย และนับเป็นธรรมาวุธอันคมกล้ายิ่งนัก ไม่ควรที่ผู้ไม่รู้ จะพึงวิพากษ์วิจารณ์โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะจะมีผลดุจเดียวกับเด็กทารกลูบใบมีดอันคมกริบเล่น หรือเข้าทำนอง เด็กกำถ่านไฟ เพราะภาคมารนั้นสอดละเอียด "อวิชชา" เข้ามาในธาตุธรรมเห็นจำ คิด รู้ ของสัตว์ ปิดหู ปิดตา ปิดใจของสัตว์ มิให้รู้เห็นนรก สวรรค์ นิพพาน ตามที่เป็นจริง ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ทั้งลับและเปิดเผย ก็หลงคิดผิด เห็นผิด รับรู้ผิด ๆ จึงพูดผิด ๆ กระทำผิด นำคนอื่นผิด ๆ หรือหลงตามผู้อื่นผิด ๆ แล้วภาคมารก็เก็บเหตุนั้นส่งไปปรุงเป็นวิบากที่ให้ผล (ผลอกุศลกรรม) ส่งกลับเข้ามาทำหน้าที่ในธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ คือ ในใจ จิต วิญญาณ ของสัตว์ให้เป็นความทุกข์เดือดเนื้อร้อนใจทั้งในภพปัจจุบันทันที ตามสายปฏิจจสมุปบาทธรรม และในภพหน้าที่เป็นทุคคติ

เหตุวิบัติ บาปศักดิ์สิทธิ์ คือ บาปอกุศลที่ให้ผลอย่างรุนแรงและฉับพลันทันตาเห็น และภัยพิบัติ ภัยสงคราม หรือ ภัยจากการจลาจล ภัยจากการก่อการร้าย อันเกิดแต่กิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน ก่อให้เกิดความขัดแย้งในความคิดเห็นทิฏฐิ และผลประโยชน์ อันนำไปสู่การทะเลาะเบาะแว้งและรบราฆ่าฟันกัน และแม้ให้เกิดเป็นภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมหรือฝนฟ้าแห้งแล้ง ข้าวยากหมากแพง เป็นต้น และโรคภัยไข้เจ็บทั้งหลาย ตลอดทั้ง ปัญหาทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางการเมือง ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ก็เป็นฝีมือของภาคมารปรุงขึ้นและให้ผลจากความชั่วที่สัตว์โลกหลงปฏิบัติตามอธรรมของเขาทั้งสิ้น

ส่วนภาคพระนั้น ก็พยายามประมูลฤทธิ์ในธาตุธรรมที่สุดละเอียดของสัตว์ เพื่อสอดละเอียด "วิชชา" เปิดหู เปิดตา เปิดใจ ของสัตว์ให้รู้ เห็นนรก สวรรค์ นิพพาน ตามที่เป็นจริง ให้รู้จักบาปบุญคุณโทษทั้งลับและเปิดเผย เพื่อให้สัตว์โลกได้รู้ถูก เห็นถูก พูดถูก และทำถูก นำคนอื่นถูก ๆ หรือตามคนที่นำคนอื่นถูก ๆ ให้ได้รับผลที่เป็นความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ

และ**นิพพานสมบัติ อันมีมรรค ๔ ผล ๔** และ **นิพพาน ๑**

ผู้เจริญภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และแก่กล้า เป็นวิชชาธรรมกายชั้นสูง สุดละเอียดเข้าไป ได้พบความจริงอีกว่า **สัตว์โลกทั้งหลายมีธาตุธรรมที่เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสายธาตุธรรมเดียวกัน** (สายขาว สายกลางๆ หรือสายดำ) **เพราะมาจากต้นกำเนิดต้นธาตุต้นธรรมเดียวกันโดยเหตุนี้ เมื่อผู้ถึงธรรมกายเจริญภาวนาวิชชาธรรมกายชั้นสูง ทำการสะสางธาตุธรรมของตนเองอยู่ จึงมีผลถึงธาตุธรรมของสัตว์อื่นในสายธาตุธรรมเดียวกันมากน้อยตามส่วนด้วย เป็นอัตโนมัติ**

หลวงพ่อวัดปากน้ำ พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ผู้ปฏิบัติและสั่งสอนวิธีปฏิบัติภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย และแก่กล้าเป็นวิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้า จึงได้กล่าวเสมอว่า **"ธรรมกายนั้นแหละคือที่พึ่งของสัตว์โลก"** และว่า **"ธรรมกายคนหนึ่ง ช่วยคนได้ครึ่งเมือง"** วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ จึงสามารถเลี้ยงพระสงฆ์สามเณรร่วมกันจำนวนมาก โดยไม่ต้องออกบิณฑบาตด้วยเหตุผลนี้มาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ผู้ขัดขวางหรือย่ำยีวิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้า อันบริสุทธิ์ ด้วยทิฏฐิชั่ว จึงเท่ากับทำลายที่พึ่งของตนเอง มิให้เข้าถึงนิพพานอันแท้จริงได้ และย่อมประสบความทุกข์เดือดร้อนประดุจซัดธุลีทวนลม หรือ เด็กกำถ่านไฟ ดังกล่าวแล้ว

ส่วน**ผู้มีปัญญา**และ**ใจบุญกุศล เข้าศึกษาปฏิบัติภาวนาธรรมเพื่อความเข้าถึง ให้ได้รู้เห็นและเป็นธรรมกายมรรคผล สูงสุดขึ้นไปถึงเป็นพระนิพพาน** คือ**ธรรมกายที่บรรลุอรหัตตผลแล้ว** และ**สนับสนุนค้ำจุนการเผยแผ่พระสัทธรรมนี้ตามกำลังศรัทธา สติปัญญา ความสามารถ ย่อมได้ที่พึ่งอันประเสริฐ** ดังผู้ที่ได้เข้าถึง ได้รู้เห็น และได้เป็น หรือได้มีประสบการณ์ที่ดีๆ มาแล้ว

๔. สรุป

๔.๑ ปาฏิหาริย์ทั้ง ๓ เป็นวิชชาในระดับโลกิยะ

ปาฏิหาริย์ทั้ง ๓ คือ **อิทธิปาฏิหาริย์** ได้แก่การแสดงอิทธิฤทธิ์ **อาเทสนาปาฏิหาริย์** ได้แก่การทายใจผู้อื่นได้ และ **อนุสาสนีปาฏิหาริย์** ได้แก่ความสามารถพิเศษของผู้ทรงคุณธรรม และ/หรือผู้ถึงมรรค ผล นิพพาน แล้ว อันเป็นเครื่องช่วยในการแนะนำสั่งสอนผู้อื่นให้เข้าถึงพระรัตนตรัย พร้อมด้วยวิชชาและจรณะนั้น **เป็นวิชชาในระดับโลกิยะ ซึ่งผู้ปฏิบัติในศีลอันยิ่ง ในจิตหรือสมาธิอันยิ่ง และในปัญญาอันยิ่ง ย่อมทำได้แสดงได้ ถ้าหากผู้กระทำนั้นสามารถประกอบเหตุปัจจัยเป็นวิชชา** คือความเห็นแจ้ง รู้แจ้ง หรือ **อภิญญา** คือ ความรู้ ความสามารถ

พิเศษ อันให้เกิดปาฏิหาริย์เหล่านั้นได้สำเร็จ

เฉพาะอิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทสนาปาฏิหาริย์นั้น แม้คนนอกพระพุทธศาสนา ก็มีผู้แสดงได้ และเคยมีมาก่อนพุทธกาลเสียด้วยซ้ำไป

ในปาฏิหาริย์ทั้ง ๓ นี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงยกย่องอนุสาสนีปาฏิหาริย์ แต่ไม่ทรงยกย่อง และกลับทรงรังเกียจการแสดงอิทธิปาฏิหาริย์และอาเทสนาปาฏิหาริย์ เว้นแต่จะเป็นไปเพื่อเกื้อกูลอนุสาสนีปาฏิหาริย์ หรือเพื่ออนุเคราะห์สงเคราะห์ผู้อื่น โดยมิใช่มุ่งหวังลาภยศ สักการะ สรรเสริญ สุข อย่างชาวโลก เพราะปาฏิหาริย์ทั้ง ๒ คือ อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทสนาปาฏิหาริย์ ของผู้ที่ยังมิใช่พระอริยเจ้า ผู้ตัดกิเลสได้อย่างถาวรแล้ว มีโอกาสให้เกิดกิเลสแล้วหลงเข้าไปยึดมั่นถือมั่นด้วยตัณหา และทิฏฐิในปาฏิหาริย์เหล่านั้น และหลงติดอยู่ในโลกธรรมทั้ง ๘ อันเป็นทางให้เกิดความทุกข์เดือดร้อนแก่ผู้แสดง และทั้งแก่ผู้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยได้ และทั้งไม่ใช่เป็นทางให้พ้นจากความทุกข์ได้อย่างถาวรแท้จริง

๔.๒ ปาฏิหาริย์ทั้งหลาย เกิดได้ ก็เสื่อมได้

ปาฏิหาริย์ทั้งหลาย แม้จะเป็นธรรมที่มีได้เป็นได้ แต่ก็เสื่อมได้ หรืออาจไม่เกิดขึ้นได้อีก ถ้าเหตุปัจจัยอันประกอบขึ้นนั้นขาดคุณสมบัติหรือมีกำลังฤทธิ์ไม่พอ หรือมีเหตุปัจจัยภายนอกอย่างอื่นเข้ามาแทรกแซงตัดรอน ผู้ทรงคุณธรรมที่เป็นปาฏิหาริย์จึงพึงสำเหนียกและสำรวมระวังว่า

ปาฏิหาริย์ทั้งหลายเป็นโลกิยวิชชา เป็นสังขารธรรม อันประกอบด้วยเหตุปัจจัยปรุงแต่ง แม้จะเป็นธรรมเครื่องเสริมคุณสมบัติของผู้ทรงคุณธรรมเช่นนี้ ก็อยู่ในฐานแห่งปุญญาภิสังขาร คือ คุณความดีที่ปรุงแต่งให้ได้รับผลดีเหนือผู้อื่น (ที่ทำปาฏิหาริย์เช่นนี้ไม่ได้) แต่ยังตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ คือ มีสภาวะที่ไม่แน่นอน ย่อมเปลี่ยนแปลงแปรผันไปตามเหตุปัจจัยได้ กล่าวคือ ย่อมเกิดได้ เสื่อมได้ หรืออาจไม่เกิดขึ้นได้อีก ถ้าผู้ใด (ผู้ทรงคุณธรรมนี้ หรือผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องด้วย) หลงยึดมั่นถือมั่นด้วยตัณหาและทิฏฐิคือความเห็นผิดว่าเป็นธรรมที่เที่ยงแท้ หรือว่าเป็นตัวตนของตนที่แท้จริงแล้ว ย่อมกลับเป็นโทษเป็นความทุกข์เดือดร้อนได้ เพราะธรรมทั้งหลายเหล่านี้เป็นธรรมที่มิใช่ตัวตน (อนตฺตา) ให้ยึดถือได้ตลอดไป

ผู้มีหรือผู้ทรงคุณธรรมเช่นนี้ จึงพึงมีสักแต่ว่ามี และพึงให้เป็นไปเพื่ออนุสาสนีปาฏิหาริย์ หรือเพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก โดยมิได้มุ่งหวังลาภ สักการะ สรรเสริญ สุข อย่างชาวโลก แล้วพึงมุ่งปฏิบัติธรรมต่อไป เพื่อความรู้ยิ่งในธรรมทั้งหลาย ได้แก่ เพื่อความรู้แจ้งในทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ สภาวะที่ทุกข์ดับ เพราะเหตุดับ และธรรมปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์

อันถาวร มุ่งตรงต่อมรรค ผล นิพพาน แดนเกษม ที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ทั้งปวง ธรรมที่เป็นเหตุปัจจัยให้เกิดปาฏิหาริย์ทั้งหลายก็จะแก่กล้า และกลั่นตัวเองเป็น "บุญญฤทธิ์" และ "บุญญาภินิหาร" ไปเอง

๔.๓ ปาฏิหาริย์และบุญญฤทธิ์ ด้วยอานุภาพธรรมกาย สูงสุดกว่าปาฏิหาริย์อื่นใดทั้งสิ้น

ผู้ปฏิบัติภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน๔ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และแก่กล้าเป็นวิชชาธรรมกายแล้ว ได้ปฏิบัติตรงตามทางสายเอก (เอกายนมรรค) คือ มีสติพิจารณาเห็นกายในกาย เวทนาในเวทนา จิตในจิต และธรรมในธรรม เป็นทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ ประการ เป็นทั้ง ณ ภายนอก และภายใน ละเอียดเข้าไปจนสุดละเอียดได้ถูกวิธีแล้ว ทำนิโรธให้แจ้งต่อไปจนสุดละเอียด เข้าถึงอายตนะที่สถิตอยู่ของพระนิพพานธาตุ ซ้อนหยุดซ้อนนิ่งในศูนย์กลางพระพุทธเจ้าในอายตนะนิพพานถอดกาย และสุดละเอียดเข้าไปในศูนย์กลางพระพุทธเจ้าต้นธาตุต้นธรรมในอายตนะนิพพานเป็น ก็จะเป็นธรรมเครื่องกำจัดคือสะสางธาตุธรรมของตนเองให้สะอาดบริสุทธิ์จากกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน เหตุแห่งทุกข์ทั้งหลาย และให้ได้เข้าถึง รู้เห็นเป็นวิราคธาตุวิราคธรรม คือ เป็นธาตุล้วนธรรมล้วน อันไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (อสังขตธาตุ อสังขตธรรม) จึงจะเป็นธรรมปฏิบัติ เครื่อง "บำบัดทุกข์" ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่ง ธรรมปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกายนี้เป็นทั้งสมถะและวิปัสสนาคู่กันโดยนัยดังกล่าว จึงเป็นธรรมปฏิบัติเครื่องช่วยให้วิชชา (คือความเห็นแจ้งรู้แจ้งพิเศษ อันประดับด้วยอภิญญา กล่าวคือ ความรู้ ความสามารถพิเศษ) เจริญขึ้น ช่วยชำระธาตุธรรมของภาคมาร หรือฝ่ายบาปอกุศลและฝ่ายกลาง ๆ ให้หมดสิ้นไป ด้วยพระพุทธคุณ พระธรรมคุณและพระสังฆคุณ แห่งพระธรรมกายที่ปฏิบัติ เข้าถึง รู้เห็น และเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ พลอยให้เจริญยิ่งด้วยบุญศักดิ์สิทธิ์ บารมี รัศมี กำลังฤทธิ์ อำนาจ สิทธิ สิทธิเฉียบขาด ในการปกครองธาตุธรรม ของสัตว์ตามกำลังแห่งบารมีและภูมิธรรมของแต่ละท่านที่ปฏิบัติได้

ธรรมกายในระดับนี้จึงทรงอานุภาพสูงยิ่ง และมีสภาวะที่เป็นธรรมปฏิบัติเครื่อง "บำบัดทุกข์" และ "บำรุงสุข" แก่ทั้งตนเองและผู้อื่นในสายธาตุธรรมเดียวกันอีกด้วย

ปาฏิหาริย์และบุญญฤทธิ์ ด้วยอานุภาพธรรมกาย จึงสูงสุด สูงกว่าปาฏิหาริย์อื่นใดทั้งสิ้น เพราะเป็นปาฏิหาริย์และบุญญฤทธิ์ที่รวมพระพุทธคุณ

พระธรรมคุณ และ**พระสังฆคุณ อยู่ในตัวพร้อมเสร็จ**

ผู้ตั้งใจศึกษาและปฏิบัติภาวนาธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า และ**เจริญแก่กล้าขึ้นเป็นวิชชาธรรมกาย ด้วยอิทธิบาทธรรม**และ**โดยสัมมาทิฏฐิ ย่อมได้รับผลดีทั้งในทางโลก** และ**ทางธรรม ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ด้วยกันทุกคน**

ผู้ปฏิบัติภาวนาตามแนวนี้ได้ตรง ย่อมจะประจักษ์ด้วยตนว่า **"ธรรมกายนั้นแลคือที่พึ่งอันแท้จริงของสัตว์โลก"** ด้วยประการฉะนี้

โย อลีเนน จิตฺเตน อลีนมนโส นโร
ภาเวติ กุสลํ ธมฺมํ โยคกฺเขมสฺส ปตฺติยา
ปาปุเณ อนุปุพฺเพน สพฺพสํโยชนกฺขยํฯ

คนใดมีจิตไม่ท้อถอย มีใจไม่หดหู่ บำเพ็ญกุศลธรรม เพื่อบรรลุธรรมที่เกษมจากโยคะ พึงบรรลุธรรมเป็นที่สิ้นสังโยชน์ทั้งปวงได้

(ขุ. ชา. เอก ๒๗/๕๕/๑๘)